Oplata pocztowa uiszczona ry·czaltem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

פּייטער פאָלקסבלאַט

אומפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 132 (1137) | Łódź, Czwartek 9 Czerwca 1927 | פינפטער יאָהרגאַנג | לאָדז דאָנערשטאָג ט׳ סיון תרפ״ז | Nr. 132 (1137)

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

פּוילענס ענטפער-נאָטע צו רוסלאַנד

איז צוזאַמענהאַנג מיט׳ן ערמאָרדען דעם סאָוויעטישען געזאַנדטען.

סענסאַציאָנעלער פּאָליטישער פּראָצעס אין לאָדז

די פּוילישע תשובה

וואַרשאַ, 8 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) ווי מיר דערווייסען זיך פון מאַסגעבענדע קרייזען, וועט די תשובה פון דער פּוילישער רעגירונג אויף דער רוסישער נאָטע וועגען דעם מאָרד פון וואָיקאָוו׳ן, געגעבען ווערען תיכף נאָך דעם, ווי די אויספאָרשונג וועט פערענדיגט ווערען.

די פּוילישע נאָטע וועט ענטהאַלטען אַ בריימען אויסשעפּענדען מאַטעריאַל אין שייכות מיט׳ן טראַגישען טויט פון דעם סאָוויעטישען געזאַנדטען, וואָס וועט זיך שטיצען אויף די רעזולטאַטען פון דער אויספאָרשונג, און וועט געבען די מעגליכקייט דער סאָוויעטישער רעגירונג אָבצושאַצען דעם שרעקל כען מאָרד אַקט, וועלכער צילט גלייכצייטיג סיי אין די סאָוויעטען, סיי אין די אינטערעסען פון דער פּוילישער מלוכה.

וואַרשאַ, 8 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט איז אָוונד איז דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי אָפּגעפאָהרען קיין פּאַריז, וואו ער וועט פערבלייבען ביז׳ן 12 ד. ח. און ער וועט אָפּהאַלטען אַ רייהע קאָנפערענצען, צ. א. מיט בריאַנען. זונטאָג דעם 12. וועט ער אָפּפאָהרען קיין גענף אויף דער זיצונג פון פעלקער-ליגע-ראַט.

פאַר׳ן אַרויספאָהר פון וואַרשאַ האָט ער צוגעגרייט די ענטפער-נאָטע צו די סאָוויעטען, אין וועלכער ער גיט אַ תשובה קודם כל אויף די פאָרוואורפען פון דער סאָוויעטישער נאָטע (לייען אויף דער דריטער זייט. רעד.)

די פּוילישע רעגירונג שטרייכט אונטער, אַז דער פאָרוואורף פון טאָלערירען מאָנאַרכיסטיש-טעראָריסטישע אָרגאַניזאַציעס אויף׳ן פּוילישען טעריטאָריום האָט קיין שום גרונד נישט.

וואָס שייך, ווידער דעם מיליטער-שוץ פאַר וואָיקאָוו׳ן, ווערט פעסטגעשטעלט, אַז אַזאַ שוץ איז מצד דער פּוילישער רעגירונג פּראָפּאָנירט געוואָרען, אָבער די גאַנצע סאָוויעטישע געזאַנדשאַפט האָט זיך דערפון קאַטעגאָריש אָפּגעזאָגט.

די פּוילישע רעגירונג איז גרייט צו געבען דער אַלמנה אַן ענטשעדיגונג.

נעהמענדיג אין אַכט די פאָלגענדע 3 מאָמענטען: 1) אַז די פּוילישע רעגירונג האָט תיכף נאָכ׳ן דערהאַלטען די ידיעה וועגען מאָרד קאָנדאָלירט אין קאָראַקטער די סאָוויעטישע געזאַנדשאַפט; 2) אַז דער מערדער איז באַלד אַרעסטירט געוואָרען, און ס׳איז אויפ׳ן אָרט פערפיהרט געוואָרען אַ שטרענגע אויספאָרשונג, און 3) אַז די רעגירונג איז גרייט צו געבען די נעהעריגע ענטשעדיגונג דער אַלמנה פון דערמאָרדעטען — דריקט די פּוילישע רעגירונג אויס די האָפנונג, אַז די סיטואַציע איז פאַר די סאָוויעטען גענוי אויפגעקלערט און בעוויזט די אונשולד פון דער פּוילישער רעגירונג.

לסוף ווערט אין דער נאָטע אויסגעדריקט די האָפנונג, אַז די בעציהונגען צווישען פּוילען און סאָוויעט-רוסלאַנד וועלען זיך נישט ענדערן.

דער פאָטער פון מערדער.

דעמזעלבען טאָג צווייַ אַטענטאַטען אין רוסלאַנד.

וואַרשאַ, 8 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז דער פאָטער פון דעם מערדער, קאָווערדאַ איז אַ געוועזענער עסער׳אַקטיווניק, אַ פערזענליכער פריינד פון סאַווינקאָוו׳ן און פון פילאָסאָפאָוו׳ן דעם רעדאַקטאָר פון „זאַ סוואָבאָדו“. אין יאָהר 1922 האָט ער געגרינדעט אַן אָרגאַניזאַציע א. ג. „סאָיוז מרודאָוואַ קרעסטיאַנסטוואַ“, וועלכע איז אַריין אין בלאָק פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען. איצט איז ער אַ לעהרער.

ס׳איז אינטערעסאַנט, אַז אין דעם זעלבען טאָג פון מאָרד, זענען אין רוסלאַנד געשעהן פאָלגענדע 3 אַטענטאַטען: אין לענינגראַד זענען אויף אַ פערזאַמלונג אין אַ געזעלשאַפטליכען קלוב אַנגעפאַלען צוויי אומבעקאַנטע פערזאָנען, וועלכע האָבען אין דער פערזאַמלונג געוואָרפען באָמבעס, און פערוואונדעט 26 מאַן. די אָנפאַלער זענען אַנטלאָפען.

אין דערזעלבער צייט איז אין דער געגענד פון מינסק געפאָהרען אויף אַ דרעזינע דער אָרטיגער פאָרשטעהער פון ג. פּ. או., אַ באַהן-בעאַמטער און אַ פּוילישער אָפיציר, וואָס איז גראָד אין דעם זעלבען טאָג אַריבער די גרעניץ. אויף אַ געוויסען אָרט איז מיט דער דרעזינע געשעהן אַ קאַטאַסטראָפע, און סיי דער בעאַמטער פון ג. פּ. או., סיי דער באַהן-בעאַמטער — זענען דערהרג׳עט געוואָרען.

די פּייערליכע לויה — פרייטאָג.

ווי פיהרט זיך אויף דער מערדער?

וואַרשאַ, 8. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). די לויה פון וואָיקאָוו׳ן וועט פאָרקומען פרייטאָג 8 אינדערפריה. דעם טויטען קערפּער וועט מען פיהרען צום הויפּט וואָקזאַל מיט גרויס פּאָראַד.

אין אַ ספּעציעלען וואַגאָן פון שנעל-ציג וועט מען דעם ערמאָרדעטען רוסישען געזאַנדטען אַוועקפיהרען צו דער גרעניץ קיין סטאָלבצי, וואו ס׳וועט איהם אָפּוואַרטען די סאָוויעטישע מאַכט.

ווי ס׳ווייזט אויס, וועלען זיך אויף דער לויה בעטייליגען אַ סך קאָמוניסטען, ווייל די קאָמוניסטישע אָרגאַניזאַציע רופט אַלע איהרע מיטגלידער צום מלוה זיין דעם דערמאָרדעטען.

צווישען די פיל קרענץ, וואָס זענען אַוועקגעלייגט געוואָרען אויף דער טרומנע, ליגט אויך אַ קראַנץ פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אין פּוילען.

היינט 4 בייטאָג האָט מען אָנגעהויבען צוצולאָזען צו דער אָפענער טרומנע די ברייטע מאַסען, און ביז 9 – 10 אין אָוונד האָט זיך דעריבער געצויגען אַן אויסערגעוועהנליך גרויסע רייהע פון מענשען, וואָס האָבען אויף די אייגענע אויגען געוואָלט אָנקוקען וואָיקאָוו׳ן.

ווי מען רעכענט, זענען שוין ביי דער טרומנע געווען אַנ׳ערך 20 טויזענד מענשען.

דאָס רוב אַרעסטירטע מאָנאַרכיסטען זענען בעפרייט געוואָרען.

בעת׳ן היינטיגען פערהער אין דער תפיסה, האָט זיך דער מערדער געהאַלטען זעהר פריי. ער איז געווען פרעה-ליך און געהאַט אַ גוטען אַפּעטיט צום עסען.

ער האָט אַוועקגעשיקט צוויי בריף צו די עלטערן און צו דעם אייגענטימער פון דער דרוקעריי, וואו ער איז געווען פערוואַלטער. אין וועלכע ער בעט, אַז זיין שעף זאָל איהם אָפּשיקען דעם חוב, וואָס ער קומט איהם.

ביים פערהער האָט ער גע׳טענה׳ט, אַז דעם מאָרד איז ער בעגאַנגען אויף אייגענער אחריות אָהן שום שותפים.

פון די קרייזען פון דער רוסישער געזאַנדשאַפט גיט מען איבער, אַז דעם מערדער האָט מען לעצטענס געזעהן אין דער געזעלשאַפט פון דער רוסישער עמיגראַציע.

ווי עס ווייזט זיך אַרויס זענען דעם מערדער, קאָווערדאַ׳ס בעמיהונגען וועגען אַ פּאַס קיין רוסלאַנד געווען נאָר אַן אויסריי, כדי פערזענליך צו בעקענען וואָיקאָוו׳ן. ער זאָל שוין לאַנג האָבען געהאַט די דעה צו בעגעהן דעם אַטענטאַט.

דער צערעמאָניאַל פון דער לויה וועט זיך אָנהויבען 8 אין דערפריה. די לויה וועט אַדורך די מאַזאָוויעצקאַ-גאַס, (וואו ס׳געפינט זיך די סאָוויעטישע געזאַנדשאַפט), אַלעיאַ יעראָזאָלימסקיע, מאַרשאַלקאָווסקאַ, כמיעלנאַ, הויפּט-וואָקזאַל, און אין איהר וועט, צווישען אַנדערע הויכגעשטעלטע פערזאָנען, אָנטייל נעהמען דער וויצע-פּרעמיער באַרטעל. בעת דער לויה וועלען אָפּגעגעבען ווערען מיליטערישע סאַלוטעס.

רעדוויל געפינט זיך די גאַנצע צייט ביים קאַטאַפאַלק אַנ׳עהרען-וואַך, וואָס פּוישט זיך יעדע 2 שעה.

צווישען די פיל קרענץ – געפינען זיך אויך קרענץ פון גרעסערע פאַבריקען.

די אַלמנה פון דערמאָרדעטען האָט דערהאַלטען פיל טרייסט-דעפּעשען. צוו. אַ. פון קאַלינינ׳ען און ראַקאָווסקי׳ן.

*

– ליטווינאָוו האָט צוגעשיקט דעם אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי אַ דאַנק-דעפּעשע פאַר דער קאָנדאָלענץ.

– דער מיניסטער זאַלעסקי האָט צוגעשיקט דער אַלמנה פון וואָיקאָוו׳ן אַ בריף, אין וועלכען ער ענטשולדיגט זיך דערפאַר, וואָס ער וועט נישט קענען זיין אויף דער לויה. די סיבה איז, וואָס ער מוז וועגען דיפּלאָמאַטישע ענינים תיכף אַרויספאָהרען קיין פּאַריז און גענף.

אַרעסטען און רעוויזיעס

וואַרשאַ, 8. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). די זיכערהייטס-מאַכט האָט נעכטען אין אָוונד דער האַלטען אַנ׳אויפטראַג צו דורכפיהרען רעוויזיעס און אַרעסטען צווישען די רוסישע מאָנאַרכיסטישע אָרגאַניזאַציעס. דער דאָזיגער בעפעהל איז אַרויסגעגעבען דורך דער מעגליכקייט פון אַ שייכות צווישען דעם מאָרד און דער אַניטאַציע פון די רוסישע מאָנאַרכיסטען.

פאַריגע נאַכט זענען אין ווילנע דורכגעפיהרט געוואָרען 29 אַרעסטען און 49 רעוויזיעס. אין וואַרשאַ – 5 אַרעסטען.

אין ווילנע איז צ. אַ. אַרעסטירט געוואָרען דער רעדאַקטאָר פון דער רוסישער צייטונג „נאָוואַיאַ ראַסיאַ“. די ביילאַגע צו דער דאָזיגער צייטונג, וועלכע האָט גערופען צו שענקען גדבות לטובת וואָיקאָוו׳ס מערדער איז קאָנפיסקירט געוואָרען.

וואָס זאָגט די פּאַריזער עמיגראַציע?

פּאַריז, 8. (ספּ. טעל.)

דער קאָמיטעט פון די רוסישע עמיגראַנטען אין פּאַריז האָט פּובליקירט און געשיקט אין די פּאַריזער צייטונגען אַ קאָמוניקאַט, וואָס בעשיצט דעם מערדער, מחמת ווי ס׳ווערט אין איהם געזאָגט, „האָט וואָיקאָוו אייגענהענדיג אונטערגע-שריבען דעם טויט-אורטייל אויפ׳ן צאַר ניקאָלאַי 2. און אָנטייל גענומען אין אויס׳הרג׳ענען די צאַרישע משפחה“.

דער פעראיין „מחזיקי חולים“, קילינסקי 120

מאַכט בעקאַנט, אַז דאָנערשטאָג, דעם 16. יוני ד. י. 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל די פאָרטזעצונג פון דער גי׳שט-פערענדיגטער

אַלגעמיינער פערזאַמלונג

פון 20/IV ד. י. מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:

1) צוגאָב וואַהלען און 2) פרייע פאָרשלאָגען.

בעמערקונג: וואַהל-רעכט וועלען האָבען נאָר די מיטגלידער, וועלכע וועלען האָבען איינגעצאָהלט מיטגלידס-ביטראָג פאַר די יאָהרען 1926 און 1927 ווער פון די מיטגלידער איז שולדיג בייטראָג, קען עס איינצאָהלען אין קאַנצעלאַריע פון פעראיין ביז דאָנערשטאָג, ד. 16. יוני, 12 אַ זייגער מיטאָג. יעדער וואַהל-בערעכטיגטער מיטגליד וועט בעקומען אַנ׳איינלאַדונג.

983 די פערוואַלטונג.

Dr. med.

H. Lajchter

קאָנסטאַנטינער 9.

רוג וואַכאָרניע טעל. 48-66

צאָהן - כירורג

מעצע. פון כירורגישע קראַנק-הייטען פון מויל, שטשעלעפען, ציסטען, רושאָנקעס, צאָהן - פיסטולעס

א.ז.ח. נעמט אָן פון 5–6½ און אינזער פון 9–11.

די בילליגסטע קוועלע

פון פּערפומען, זייפען, פּודער, גערוכטס-קרעמען.

פּערשידענע צאָהן-פּאַסטעס פון די בעסטע אויסלענדישע פירמען איז צו בעקומען נור ביי דער לאַנגיעריגע פירמע

S. Buchwajc, Łódź

Piotrkowska 22, tel. 31-43.

יוגאָסלאַוויש-באַלקאַנישער סכסוך.

בעלגראַד, 8 (ספ. טעל.) די יוגאָסלאַווישע הויפּט-שטאָט איז שטאַרק בעאונרוהיגט פון דעם אַלבאַנישען קאָנפליקט.

גרעסערע אָפּטײלונגען פון מיליטער ווערען אַריבערגעוואָרפען אויף די באַהן-ליניעס, וואָס פיהרען צו דער אַלבאַניש-אונגאַרישער גרענעץ. די איטאַליענישע גרענעץ איז שוין בעזעצט געוואָרען דורך יוגאָסלאַוויש מיליטער. די יוגאָסלאַווישע קריגס שיפען האָבען בעקומען אַ בעפעהל תיכף צוריקצוקעהרען זיך אין די יוגאָסלאַווישע פּאָרטען.

דער קרוין-ראַט, וועלכער האָט גענומען בײטאָג אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג האָט בעשלאָסען צו פערברײטערען דעם בעלאַגערונגס-צושטאַנד פון אַלבאַניש-יוגאָסלאַווישען טעריטאָריום אויף גאַנץ יוגאָסלאַוויען.

נישט קוקענדיג אָבער אויף דעם אַלעם איז מען זיך אין די רעגירונגס-קרײזען משער, אַז עס איז נישטאָ קײן דירעקטע סכנה פון אַ יוגאָסלאַוויש-אַלבאַנישען קריג.

בעלגראַד, 8 (ספ. טעל.) אין שטאָט הערשט אַ שטאַרק נערוועזע שטימונג. דער בנין פון דער איטאַליענישער געזאַנדשאַפט ווערט אָפּגעהיט דורך פּאָליציי.

פּאַריז, 8 (ספ. טעל.) „סואַר" איז מודיע, אַז די פראַנצויזישע רעגירונג האָט אונטערגענומען דיפּלאָמאַטישע שריט אין בעלגראַד, כדי משפּיע צו זײן אויף דער דאָרטיגער רעגירונג דער אַלבאַנישער קאָנפליקט זאָל ווערען אויסגעגליכען בדרך שלום.

סאָרג פועל יוצא די דאָזיגע אינטערווענץ וועט האָבען איז נאָך דערוויײל נישט בעוואוסט.

פּאַריז, 8 (ספ. טעל.) אין אויסערן-מיניסטעריום פערזיכערט מען, אַז די שריט, וואָס זענען אונטערגענומען געוואָרען דורך פראַנקרײך אין בעלגראַד האָבען געבראַכט צו אַ מילדערונג פון יוגאָסלאַוויש-אַלבאַנישען סכסוך.

די יוגאָסלאַווישע רעגירונג האָט זיך אָפּגעהאַלטען פון איבערגעבען דעם אַלבאַנישען געזאַנדטען אין בעלגראַד די פּאַספּאָרטען, און דעריבער איז דער איבעררײס פון די בעציהונגען צווישען יוגאָסלאַוויען און אַלבאַניען נישט קײן פולשטענדיגער.

רוים, 8 (אַטע) לויט ידיעות פון אַ מאָסגעבענדער קוועלע, האָט זיך די אַלבאַנישע רעגירונג געזאָלט מעלדען צו דער פעלקער-ליגע מיט דער ביטע וועגען אַן אינטערווענץ אין דעם קאָנפליקט צווישען אַלבאַניען און יוגאָסלאַוויען.

15-טער ציוֹנ. קאָנגרעס.

וויען, 8 (יט"א טעלעגראַפיש) אַלע הכנות צום 15-טען ציוניסטישען קאָנגרעס זענען שוין געמאַכט, די מניעות זענען בעזײטיגט, אַזוי אַז דער קאָנגרעס וועט זיך עפענען אין דעם בעשטימטען טערמין. דעם 30-טען אויגוסט, אין באַזעל.

דער בולגאַרישער קעניג שיקט דרשה-געשאַנק א יודיש פּאָר-פאָלק.

סאָפיאַ (י. ט. א.) צו דער חתונה פון דער טאָכטער פון אברהם רעפּעטאָוו, אַ פערוואַלטונגס-מיטגליד פון דער יודישער קהלה אין סאָפיאַ, האָט דער בולגאַרישער קעניג בארים דער 3-טער איבערגעשיקט גראַטולאַציעס דורך זײן אַדיוטאַנט דעם יונגען פּאָרפאָלק, ווי אויך אַ בראָנסלעט מיט דימענטען פאַר דער כלה.

יודישער אַרבײטער ווערט בעשאָנקען מיט'ן טיטול „אַרבײטס-העלד".

ריגאַ (י. ט. א.) דער 64 יעהריגער יודישער שמיד וועלוועל ראַמבאַרד אין שטעטיל סטאַפּעניצע (רוסלאַנד), וועלכער פערנעהמט זיך מיט זײן פּראָפעסיע איבער 50 יאָהר, איז לויט דער השתדלות פון אָרטיגען פּראָפ. פעראײן בעעהרט געוואָרען מיט'ן טיטול „אַרבײטס-העלד".

דערשאָסען אַ 70-יעהריגען יוד אין קאָוונאַ.

בערלין, 8 (י.ט.אַ. טעלעגראַפיש) פון קאָוונאָ איז מען מודיע, אַז דאָרט איז דעם ערשטען טאָג שבועות בײנאַכט דערשאָסען געוואָרען אויף דער גאַס דער 70-יעהריגער לײזער גרינשטײן. אין אָפיציעלען קאָמוניקאַט וועגען דער דערשיסונג ווערט געזאָגט, אַז גרינשטײן איז דערשאָסען געוואָרען דורך אַ פּאַטרול. ווײל ר'איז געגאַנגען איבער דער גאַס אין די פערבאָטענע שעה'ן

משעמבערלען און לעווין בײם פּרעזידענט הינדענבורג.

בערלין, 8 (יט"א טעלעגראַפיש) בײם אַמעריקאַנישען באָטשאַפטער שורמאַן איז אײנגעאָרדעט געוואָרען אַ פײערליכע אויפנאַהמע לכבוד די צוויי בעזיגער פון אָסלאַנטישען אָקעאַן, משעמבערלען און לעווין.

בײדע פליהער זענען אויך אויפגענומען געוואָרען דורכ'ן דײטשען מלוכה-פּרעזידענט הינדענבורג.

אין אַ געשפּרעך מיט'ן פאָרשטעהער פון יט"א האָט לעווין ערקלערט, אַז זײן רײזע בעטראַכט ער אַלס אָנהויב פון אַ סעריע לופט-רײזעס אַרום דער וועלט, ער איז גליקליך, וואָס מיט זײן פליהען איבערן אָקעאַן האָט ער געשטעלט די יודען אין די ערשטע רײהען פון די וועלט-לופט-פליהער.

פּעראורטײלט אַ יודישען זשורנאַליסט אין רומעניע.

בוקארעשט, (י.ט.א.) דער יודישער זשורנאַליסט גבריאל שעפער האָט געשריבען אין „קוריערול איזראַעליט" אַז קוזאַ האָט אין זײן בראָשור נישט ריכטיג אָנגעוויזען די צאָהל פון די יודען אין רומעניע, אַלס 15 פּראָצ. אין דער אמת'ן איז פערהאַן גאָר 5 פּראָצ. יודען אין רומעניע. קוזאַ האָט שעפער'ן אָנגעקלאָגט פאַר בעלײדיגונג. אין דער ערשטער אינסטאַנץ איז שעפער פעראורטײלט געוואָרען צו 3 חדשים תפיסה און 100 טויזענד לײ ענטשעדיגונג. ה' שעפער האָט אַפּעלירט און איצט איז דער פּראָצעס פאָרגעקומען אין דער צווייטער אינסטאַנץ, שעפער איז צום צווייטען מאָל פעראורטײלט געוואָרען צו 1 חודש תפיסה און 40 טויזענד לײ.

קאָנפערענץ פון אַמעריקאַנער האַנדעלס-אַטאַשע'ען.

וויען, 8 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) דאָ איז פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון די אַמעריקאַנישע האַנדעלס-אַטאַשע'ען אין אייראָפּע. פאָרזיצער פון דער קאָנפערענץ איז געווען ד"ר יוליאַן קליין, אַ יוד, וועלכער פערנעהמט אײנעם פון די העכסטע בעאַמטען-פּאָסטענס אין אַמעריקא. קליין איז געווען פאָרזיצער פון דער אַמעריק. דעלעגאַציע אויף דער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ אין גענף.

קאָפּ-ווײטאָג און ערשעפונג,

ווי אויך מאָגען-פערדאַרבונג, לעבער-קראַנקהײטען, ניר'ען, גאַל-שטײנער, רעוומאַטיזם, אַרטעריאָסקלעראָזיס(?), העמאָרידען-ווײטאָגען קומען פון פאַר צו-ליב דער שלעכטער שטאָף-ווערקסלונג און פעראונרײניגונג פון בלוט און מענשליכען אָרגאַניזם.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

ווירקען צו אַ גוטער שטאָף-ענדערונג, ערוועקען צו פערדײען, רײניגען דאָס בלוט און אַלערערשט מאַכען געזונד דעם מאָגען און ברענגען צו אַ רעגעלמעסיגע פונקציע פון דער לעבער און ניר'ען, זאָרגט בעזײטיגען שטײנער, און

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

בעזײטיגען פון אָרגאַניזם די נישט פערדײטע רעשטלעך, ווי אויך בעקעמפען דאָס שאַפען זיך פון פערזעצונגען, וואָס איז גורם צו רעוומאַטיזם און אַרטעריטיס.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

בעזײטיגען און פערהיטען דאָס שאַפען זיך פון גאַל-שטײנער און פערמילדערען די העמאָרידי-שמערצען.

די פּרײזען אַ האַלב שאַכטעל 1.50 זל.

אַ גאַנצע שאַכטעל 2.50 זל.

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און אַפּטייק-סקלאַדען. 985

אויפפאָדערונג!

דערמיט פאָדער איך אויף ה' שוואַרצאַטסקי נאַרוטאָוויטש 36 צו אַ דין-תורה אויף היינט, דאָנערשטאָג, 1 אַ זײגער מיטאָג צו קומען צו הרב ר' לײזער איזעט, פּאַסאַזש-שולץ 23.

ד. ווײסבערד. 967

Dr. med.

Różaner

ספּעציאַל-אַרצט פאַר וועגערישע, הויט-קראַנקהײטען און מענער-שוואַכע.

בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערג-זונען.

נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5 ביז 8 אַ זײגער אָוונט.

נאַרוטאָוויטש 9 .1 שטאָק

טעלעפאָן 28-98.

אַ ספּעציעל-אײנגעאָרדענטער וואַרטע-זאַל פאַר דאַמען.

הײלפעדאַגאָגישע קורסען

פאַר שוואַכבעגאַבטע און שווערערציהבאַרע קינדער.

שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען, פויגשטאַמלען)

Dr. med. A. Szmirgeld

נערווען-אַרצט.

עלעקטריזאַציעס, ליכטהײלאַפּאַראַטען.

CEGIELNIANA 5, tel. 51-89

פון 5 — 7 אָוונט.

נאָר פּאַטענטירטע

פעלד-בעטען

פערזעהען מיט דער פאַבריקס-מאַרקע

PALMA-PATENT

פאַר וועלכע מיר גאַראַנטירען.

אויך שטענדיג אויף לאַגער אין אַ גרויסען אויסוואַהל: ניקעל-בעטען, קינדער-בעטען, מאַטריקאַנקעס, קינדער-וועגעלעך, שעזלאָנגען און געבעטע מאַטראַצען.

ביליגסטע פּרײזען: רעעלסטע בעהאַנדלונג! ביליגסטע פּרײזען!

לאָדז, פּולנאָצנאַ 24.

Dr. med. Ludwik

Rapeport

Pr. Narutowicza 25

(Dzielna) tel. 44-10.

ספּעציאַליסט פאַר נאָז, האַלז און האַלז-קראַנקהײטען

נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָוונט.

Dr. ADAM

GROSGLIK

Al. Kościuszki 27, tel. 51-78

חירורג און מעגענדרישע קראַנקהײטען און ליכטהײל אינסטיטוט. נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונט.

Dr. med.

L. Pikielny

ספּעציאַל-אַרצט פאַר ניר'ען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהײטען

Nawrot 8, telefon 19-90.

נאָכמיטאָג פון 4—7 אַוו. 169

Dr. H. WOŁKOWYSKI

זאַכאָדניאַ 57 (ציגעלנ.19) טעלעפאָן 19-94.

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-און וועגערישע קראַנקהײטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 8—5 אָוונט, פרויען פון 4—5. ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.

606

אין קויף און פערקויף

מעבעל

דיוואַנעס, פעלצען, נײ-מאַשינען, גאַרדעראָבען, סאַמאָוואַרען א. ז. וו. און צאָהלט די העכסטע פּרײזען

א. ווײצמאַן נאַרוטאָוויטש 19 (דזיעלנאַ)

און מעבעל-געוועלב, (פּריוואַט-וואוינונג שטעקערזשאַ 9) בײ מיר איז שטענדיג דאָ פּערש. גענוצטע מעבעל און גוטען צושטאַנד צו פערקויפען. 1335

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?

פּעראַנטוואָרטליך יעדער איז ביז'ער פּיעטריקאָווער 17?

ואמרת אליו, זאָלסטו אים זאָגען

— אַז אין דעם ביזנעס —

17 פּעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטעער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו מ'האָט ערלעדיגט אין געשריבען אַלערלײ ביטעס לויט'ן אָנפאָדער. קלאַוועלעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָקאַטען, רעקורסען, וועגען פּעסער און קאָמיסאַריאַט-רושאַנדו, ביטעס וועגען דירה און אויסשטעלאַרקייטען און אין אַלע פּאָליצײ-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַוניעס, קאַרטע ספּראָוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעל'אַ,

פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52

שנעל, רעעל און ביליג!

עלטערן!

פאַר 3 זלאָטים אַ וואָך ווערט געלערנט מיט קינדער וואָס לערנען אין פאָלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך, משניות, גמרא, יהדות, היסטאָריע, רעדען און שרײבען העברעיש און יודישע בריות זעלבסט. צוזאַמענשטעלען, דורכ'ן בעוואוסטען אָרטאָדאָקסישען העבראַאישען לעהרער י. ד. ראַזענפעלד, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 קוואַר אַ. רעכטס 2 שט. בעמ.: פּעדערען אויך אָנגעקומען אָנפאַנגער פון 5 יאָהר אָן.

אַ שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאָלג גאַראַנטירט!

שוינט אײער געלד!

אין קויפט

שירמס און שטעקענס

נאָר אין דער שירם-ווערקשטעל פון

ס. פּײנענבוים,

נאַרוטאָוויטש 19 (דזשעלנאַ)

ווײל אָהר קענט דאָרט קויפען מיט

25% ביליגער וויאַנדערשוואַ. בעסטע אויספיהרונג.

בעמ.: מ'מאַכט אָנגענומען אַלע רעפּאַראַטורען ווי אויך איבערציהען

אין גאַנץ פּוילען און אויך שוין אין אויסלאַנד רעדט מען נאָר פון דער בעקוועמליכקײט און גומסקייט פון די בעוואוסטע זומער לאַטשעס

LEKKOCHÓD

14391 P. N,

בײטע אַכטונג צו געבען אויפ'ן פּאַטענט-שטעמפּעל. צו בעקומען אין אַלע בעסערע שוך-געשעפטען.

הויפּט-פערקויף י. אַבראַמאָוויטש,

לאָדז, פּאָדזשעטשנאַ 15.

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט

St. GELBERG

זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08

היילט גאַנץ פּערנאַכלעסיגטע צייהן און מויל-קראַנקהײטען. צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע צײהן. נעהמט אָן פון 9—12 פאַרמיטאָג און פון 3—7 אַ זײגער אָוונט. ביליגע פּרײזען. 1481

LEKARZ-DENTYSTA-צאָהן-אַרצט

M. KARABANOW

חסכאַדניאַ 31 (אין הויף) טעלעפאָן 59-09

היילט, פּלאָמבירט צייהט צײהן גאַנץ אָהן שמערצען, קינסטליכע צײהן אָהנע גימענס און רעפּעראַטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפירט. נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 8 אין אָוונט. 1195

לעטשניצע פּרייזען. בעראַטונג אומזיסט.

מוטערס!

פערלאַנגט אין די אַפּטײקען און סקלאַד-אַפּטײקעס דעם היגיענישען

פּודער פאַר קינדער

„Puder Dzidzi"

(מיט'ן העהנדעל) 2671

וועלכער דערהאַלט דעם קינד'ס קערפּער אין געזונדהײט און רײנקײט.

אַ שאַכטעל 60 גראָשען.

דער אָפּקלאַנג
פון מאָרד איבער וואָיקאָוו'ן.

דער שרעקליכער מאָרד, וועלכער איז אויסגעפיהרט געוואָרען אין דער פּוילישער הויפּטשטאָט איבער דער פּערזאָן פון סאָוויעטישען געזאַנדטען וואָיקאָוו, האָט נאַטירליכערווייזע אַרויסגערופען אַ גרויסע פאַרביטערונג און עמפּערונג אין דער פּוילישער געזעלשאַפט. די גאַנצע פּוילישע פּרעסע, אָנהויבענדיג פון דער „דוואַ גראָשע“ און ענדיגענדיג אויף דער ליבעראַלער פאַראורטיילען ווי אַמשאַרפסטען די בלוטיגע טאַט. אין אַלע נעכטיגע צייטונגען געפינען זיך לייט־אַרטיקלען וועגען מאָרד אַ חוץ... אין „ראָבאָטניק“, וועלכער נעהמט גישט אָן קיין שום שטעלונג צום מאָרד און בעגנוגענט זיך נאָר מיט אַ כראָניקאַלישע בעריכט.

די „דוואַ גראָשע“ שרייבט: „דער טראַגישער פאַרפאַל וועט זיך טרעפען מיט אַן'איינשטימיגער און קאַטעגאָרישער פאַראורטיילונג פון דער פּוילישער זייט. די פּוילישע עפענטליכקייט וועט נאָך שטאַרקער פאַראורטיילען דעם מאָרד, ווייל דער מערדער האָט נישט נאָר מיסברויכט מיט אונזער גאַסטפריינדליכקייט, נאָר האָט אויך אויסגעפיהרט אַ מאָרד אויף אַ פאָרשטעהער פון אַ פרעמדער מלוכה, מיט וועלכער פּוילען בלייבט אין נאָרמאַלע אינטערנאַציאָנאַלע בעציהונגען, מיט וועלכער זי לעבט בשכנות און וועמענס פאָרשטעהער פּוילען איז שולדיג די פערזענליכע זיכערקייט. דער נעכטיגער אַטענטאַט — דאָס איז נישט נאָר קיין אַטענטאַט אויף לעבען פון אַ פרעמדען געזאַנדטען, נאָר אויך אויף די רעכטליכע יסודות פון אונזער מלוכה, אויפ'ן גוטען נאָמען פון פּוילען און דער ציוויליזירטער וועלט“.

דעפּ. סטראָנסקי שרייבט אין „וואַרשאַוויאַנקאַ“: „די פּוילישע געזעלשאַפט פיהלט זיך פון דעם מאָרד בעלייטיגט און באַליידיגט, אַ געוויסע פאַרלייכטערונג איז נאָר דאָס, וואָס דער מאָרד איז נישט אויסגעפיהרט געוואָרען דורך קיין איינגענעם, נאָר דורך אונזערס אַ צופעליגען איינוואוינער.

אין דעם דאָזיגען פאַל איז דאָס פאַרברעכען נאָך גרעסער, ווייל וואָיקאָוו האָט געהאַט אין פּוילען אַ שווערע אויפגאַבע און האָט ערפילט זיין אויפגאַבע אויפריכטיג און גוט. דער געזאַנדטער וואָיקאָוו האָט בעת זיין קרוב דרייעהריגער אַמטירונג נישט געהאַט קיין שום פאָרוואורף, בעת אַלע קאָמוניסטישע אינטריגעס. ער האָט זיך בעמיהט אַנטוויקלען די פּויליש־סאָוויעטישע בעציהונגען אויפ'ן מלוכה'ש דיפּלאָמאַטישען וועג און בעזייטיגען אַלערליי פאַרשאַרפונגען פון די בעציהונגען. די פּוילישע געזעלשאַפט פיהלט אַן'אויפריכטיגען טרויער צוליב דער אומגליקליכער פּאַסירונג“.

אין לייט־אַרטיקעל פון „קורירער פּאָלסקי“ ליינען מיר: „קודם כל פאַראורטיילען מיר דעם שרעקליכען מאָרד פון אַלגעמיין מענשליכען שטאַנדפּונקט. ער איז געפאַלען אויף זיין פּאָסטען, בעריסענדיג זיין קאַלעגע אין דיפּלאָמאַטישען דינסט, וועלכער איז געפאָהרען פון לאָנדאָן קיין מאָסקווע. דער פאַרשטאָרבענער איז געווען אַ געזאַנדטער פון דער מלוכה, מיט וועלכער אונזערע בעציהונגען האָבען אָנגעהויבען צו ווערען נאָרמאַל. וואָיקאָוו האָט געזאָלט פאָהרען קיין מאָסקווע, כדי צו פינאַליזירען די אָפּמאַכען אַזוי גוט פּאָליטישע ווי וועגען האַנדעל צווישען פּוילען און רוסלאַנד. דער דאָזיגער צופאַל דאַרף נישט וואַרפען קיין שאָטען אויף דער ווייטערדיגער ענטוויקלונג פון די פריינדשאַפטליכע בעציהונגען פון די צוויי שכנות'דיגע מלוכות“.

אויך דער „גלאָס פּראַוודי“ איז שטאַרק אויפגערעגט אויף דעם עצם פאַקט פון מאָרד און שרייבט: „פאַר דער גאַנצער וועלט איז קלאָר, אַז פּוילען טראָגט נישט קיין שום פאַראַנטוואָרטליכקייט פאַר דער פאַרברעכערישער טאַט. ווען פון איין זייט קען מען נישט אָפּזאָגען די גאַסטפריינדליכקייט די יעניגע, וועלכע זענען אַנטלאָפען מיט גאַנצע קעפּ פון רוסלאַנד, קען מען אָבער פון דער אַנדערער זייט נישט טאָלערירען די אַזעליכע פאַרברעכונגען פון די רוסען אויף דער רעכנונג פון דעם ווירט. צו די דאָזיגע פאַרברעכונגען איז דאָס ענטשפּרעכענדע אָרט רוסלאַנד אַליין. מיר אַלע האָבען אייגענע זאָרגען און געשעפטען און קיינער וויל נישט טראָגען די קאָנסעקווענצען פון פרעמדע קאַמפּען און אַנטאַגאַניזמען. דער נעכטיגער מאָרד מוז געפינען אַ האַרבע שטראָף. די שטראָף וועט אויסמעסטען דאָס געריכט. די עפענטליכע מיינונג מוז זיך נאָר בעגנוגענען מיט אַ קאַטעגאָרישער פאַראורטיילונג פון דעם שרעקליכען פאַרברעכען“.

נאָטע פון די סאָוויעטען צו פּוילען.

די סאָוויעט־רעגירונג שטעלט דעם מאָרד איבער וואָיקאָוו'ן אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן אַלגעמיינעם אַנגריף געגען ראַטען־פאַרבאַנד.

מ אָ ס ק ווע, 8 (טעל.) דעם 7 יוני אין אָוונד האָט דער פּוילישער אַמבאַסאַדאָר אין מאָסקווע פּאַטעק און דער אַמבאַסאַדע־ראַט זיעלינסקי בעזוכט דעם שטעל־פאַרטרעטער פון פאָלקס־קאָמיסאַר פאַר אויסערן־ענינים, ליטווינאָוו, און איהם, לויט'ן אויפטראַג פון דער פּוילישער רעגירונג, אויסגעדריקט די טיפע בעדויערונג איבער דעם מאָרד פון געזאַנדטען וואָיקאָוו. ליטווינאָוו האָט געהאַט מיט פּאַטעק'ן אַ לענגערען געשפּרעך און אין משך פון דעם דאָזיגען געשפּרעך האָט ער איבערגעגעבען אַ פּראָטעסט־נאָטע.

אַמבאַסאַדאָר פּאַטעק האָט אין נאָמען פון זיין רעגירונג ערקלערט ליטווינאָוו'ן אַז די פּוילישע רעגירונג וועט פיהרען די אויספאָרשונג מיט דער גרעסטער ענערגיע און אַז דער שולדיגער וועט בעשטראָפט ווערען לויט דער גאַנצער שטרענגקייט פון געזעץ.

מ אָ ס ק ווא, 8 יוני (טעל.) דער שטעלפאַרטרעטער פון פאָלקס־קאָמיסאַר פאַר אויסערן־ענינים ליטווינאָוו האָט איבערגעגעבען דעם פּוילישען אַמבאַסאַדאָר פּאַטעק פאָלגענדע נאָטע:

די רעגירונג פונ'ם סאָוויעטען־פאַרבאַנד האָט נאָר וואָס בעקומען אַ קורצע טעלעגראַפישע מעלדונג וועגען דעם, אַז אַ רוסישער מאָנאַרכיסט האָט ערמאָרדעט דעם דיפּלאָמאַטישען פאָרשטעהער פון ס. ס. ס. ר. וואָיקאָוו. די סאָוויעטען־רעגירונג שטעלט דאָס דאָזיגע אומגעהערטע פאַרברעכען אין צוזאַמענהאַנג, מיט דער אַקציע צו פערניכטען די דיפּלאָמאַטישע רעפּרעזענטאַנצען פון ס. ס. ס. ר. אין אויסלאַנד, וואָס שאַפט דערמיט אַ דירעקטע געפאַהר פאַר דעם וועלט־שלום; דער אָנפאַל אויף דער סאָוויעטישער אַמבאַסאַדע אין פּעקין, די בעלאַגערונג פון סאָוויעטישען קאָנסולאַט אין שאַנכאַי, דער פּאָליציייאישער אָנפאַל אויף דער סאָוויעטישער האַנדעלס־דעלעגאַציע אין לאָנדאָן און דאָס פּראָוואָקאַטאָרישע איבעררייסען די דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען דורך ענגלאַנד — די אַלע אַקטען רופען אַרויס אַ טעטיגקייט פון די רעאַקציאָנערע גרופּען, וועלכע דורך זייער בלינדער און מאַכטלאָזער שנאה צום אַרבייטער־קלאַס בענוצען זיך מיט פּאָליטישע מערדערייען.

די סאָוויעטען־רעגירונג זעהט אינ'ם מאָרד פון איהר אַמבאַסאַדאָר אין וואַרשאַ אויך אַ רעזולטאַט פון דעם, וואָס די פּוילישע רעגירונג האָט נישט אָנגענומען אַלע נויטיגע מיטלען געגען דער פאַרברעכערישער טעטיגקייט אויף דער פּוילישער טעריטאָריע פון די רוסישע קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען־טעראָריסטען, אָרגאַניזאַציע, וועלכע איז בעזונדערס געפעהרליך פאַר'ן וועלט־שלום ביי דער אָנגעשטרענגטער אינטערנאַציאָנאַלער סיטואַציע.

די סאָוויעטען־רעגירונג האָט שוין נישט איינמאָל אויפמערקזאַם געמאַכט די פּוילישע רעגירונג אויף דער טעטיגקייט פון די ווייס־גוואַרדישע טעראָריסטען און געוואָרענט פאַר דער מעגליכקייט פון טעראָריסטישע אַקטען מצד די דאָזיגע עלעמענטען. זי בעלעגט דערום אַן'ענטשלאָסענעם פּראָטעסט און ערקלערט, אַז די פּוילישע רעגירונג קען נישט אָפּוואַרפען פון זיך די פאַראַנטוואָרטליכקייט פאַר דעם, וואָס איז געשעהן. די סאָוויעטען־רעגירונג לאָזט דערום פאַר זיך דאָס רעכט אומצוקעהרען זיך צו דער דאָזיגער פראַגע, נאָכדעם, ווי זי וועט בעקומען אויספיהרליכע ידיעות וועגען דעם פאַרברעכען, וואָס איז בעגאַנגען געוואָרען אין וואַרשאַ.

וועגען דעם אַלעמען בעט איך אייך צו מעלדען אייער רעגירונג, און בעט אייך, ה' מיניסטער, אָננעמען די אויסדריקען פון מיין הויכאַכטונג.

ליטווינאָוו.

די טעטיגקייט פון ערמאָרדעטען געזאַנדטען וואָיקאָוו אין וואַרשאַ.

זיין שטרעבען צו דערפיהרען צו אַ האַנדעלס אָפּמאַך צווישען פּוילען און רוסלאַנד. — די שטרעבונג צו שלום און פריינדליכע בעציהונגען מיט פּוילען.

דער ערמאָרדעטער סאָוויעטישער געזאַנדטער אַלעקסיי לאַזאַרעוויטש וואָיקאָוו, געבוירען אין יאָהר 1888 האָט בעשטאַמט פון אַ רייכער רוסישער גוטס־בעזיצערישער פאַמיליע. אַלס זייענדיג 20 יאָהר איז דער ערמאָרדעטער שוין געווען אַ טעטיגער מיטגליד אין דער רוסישער סאָציאַל־דעמאָקראַטישער פּאַרטיי און פון דעמאָלט אָן שטייט ער כסדר אין דער פּאַרטיי אַרבייט.

נאָך דער באָלשעוויסטישער רעוואָלוציע ווערט וואָיקאָוו בעשטימט אַלס פאָרזיצענדער פון דער פּויליש־רוסישער געמישטער קאָמיסיע פאַר רעוואַקואַציע־זאַכען. בראש פון וועלכער ער שטעהט עטליכע יאָהרע.

בעקענענדיג זיך אויף אַזאַ אופן מיט די פּוילישע פאַרהעלטענישען ווערט וואָיקאָוו דעם 8 טען נאָוועמבער 1924 בעשטימט אַלס געזאַנדטער אין פּוילען אויפ'ן אָרט פון אָבאָלענסקין.

אין דער צייט פון זיין שטעהן בראש פון דער סאָוויעטישער געזאַנדשאַפט האָט דער ערמאָרדעטער אין פיל פאַלען אַרויסגעוויזען, אַז היטענדיג די אינטערעסען פון דער מלוכה, וועלכע ער האָט פאַרטרעטען, פאַרשטעהט ער אויך ווי אַזוי צו געווינען צוטרוי ביי די פּוילישע מלוכה־מענער און אין דער דיפּלאָמאַטישער וועלט.

און ווירקליך האָט דער ערמאָרדעטער פיל מיטגעהאָלפען צו דער איצטיגער פריינדליכער בעציהונג, וואָס עס הערשט צווישען פּוילען און סאָוויעט־רוסלאַנד, און ווען מצד זייטיגע פאַקטאָרען האָט מען געפרובט פאַרשפּרייטען פאַלשע קלאַנגען וועגען פּוילענס אַגרעסיווע שטעלונג האָט דער ערמאָרדעטער זיי שטענדיג אָפּגעלייקנט. וואָיקאָוו האָט אויך פיל געאַרבייט אין דער הינזיכט פון דערפיהרען צו אַ נאָרמאַלען האַנדעלס טראַקטאַט צווישען פּוילען און רוסלאַנד, און ווי מען פאַרזיכערט אונז איז די פראַגע וועגען שליסען אַזאַ אָפּמאַך שוין געווען אויף אַ גוטען וועג און אין די לעצטע טעג זאָל צווישען ערמאָרדעטען און דעם פּוילישען אויסערן־מיניסטער האָבען פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ אויף וועלכער עס איז בעהאַנדעלט געוואָרען די דערמאָנטע פראַגע, און ווי עס האָט איבערגעגעבען דער ערמאָרדעטער האָט ער געגלויבט, דאָס נאָכדעם ווי דער ענגליש־סאָוויעטישער קאָנפליקט וועט ליקווידירט ווערען וועט ענדליך דער האַנדעלס אָבמאַך צווישען פּוילען און די סאָוויעטען געשלאָסען ווערען.

אַ טייל פון דער פּוילישער פּרעסע האָט געפיהרט אַ פערזענליכע קאַמפּאַניע געגען ערמאָרדעטען געזאַנדטען וואָיקאָוו, פאָרוואַרפענדיג איהם, אַז ער האָט געהאַט אַ שייכות צום מאָרד פון דער רוסישער צאַרישער פאַמיליע.

אין דער סאָוויעטישער געזאַנדשאַפט האָט מען קאַטעגאָריש אָבגעלייקנט די דערמאָנטע ידיעה און אָנגעוויזען, אַז די שנאה צו וואָיקאָוו'ן שטאַמט דערפון, וואָס איהם איז געלונגען צו געווינען צוטרוי אין די פּוילישע רעגירונגס־קרייזען.

און ווירקליך האָט וואָיקאָוו געקאָנט געווינען צוטרוי. עס איז געווען אָנגעוויזען, אַז ווען אין פאָריגען יאָהר האָט דער ערמאָרדעטער וואָיקאָוו פאַררופען צו זיך די יודישע און פּוילישע פּרעסע אויף אַ קאָנפערענץ וועגען די האַנדעלס־בעציהונגען צווישען פּוילען און רוסלאַנד, האָט די גאַנצע פּרעסע אָהן אויסנאַהם פון שטעלונגען נאָך דער קאָנפערענץ אָבגערופען זיך וועגען איהם זעהר וואַרים. דאָס איז געווען דאָס ערשטע מאָל, ווען די פּוילישע פּרעסע האָט געשריבען אין אַזאַ וואַרימען טאָן וועגען אַ סאָוויעטישען בעאַמטען.

דער ערמאָרדעטער וואָיקאָוו האָט אָבער אויך געהאַט געגנער אין אייגענעם סאָוויעטישען לאַגער: ער איז געווען אַן'אויסגעשפּראָכענער געגנער פון לינקען רוסישען קורס און געשעצט די איצטיגע סאָוויעטישע פּאָליטיק. און בעת די קאָנפליקטען אין רוסלאַנד פאָריגען זומער צווישען דער לייטונג פון דער איצטיגער רעגירונג מיט זינאָוויעוו'ס אָפּאָזיציע, האָט געהאַלטען דערביי, אַז וואָיקאָוו זאָל אָבגערופען ווערען פון וואַרשאַ און זאָל איבערנעהמען די לייטונג מיט אַ וויכטיגען קאָמיסאַריאַט אין רוסלאַנד.

איבערהויפּט איז דער ערמאָרדעטער געווען בעליבט צווישען פערסאָנאַל פון דער סאָוויעטישער געזאַנדשאַפט, וואו ער האָט אַלע בעהאַנדעלט ווי חברים און פריינד, נישט מאַכענדיג קיין שום אונטערשייד פון אַ העכערען און נידעריגען בעאַמטען, און דערביי איז ער געווען אויסערגעוועהנליך בעשיידען, הגם ער האָט פאַרנומען אַזאַ הויכען פּאָסטען. אין דער דיפּלאָמאַטישער וועלט. אין וואַרשאַ האָט מען גערן מיט איהם פאַרבראַכט און ער האָט געשעצט אַלס סאַלאָן־מענש נישט זייענדיג הינטערשטעליג בנוגע די העכסטע אַריסטאָקראַטען. וואָיקאָוו פלעגט מאַקי זעהר אָפט זיך בעטייליגען אין פאַרשידענע ראַאוטען.

דער מאָרד אין דער דיפּלאָמאַטישער וועלט אין וואַרשאַ האָט דעריבער אַרויסגערופען אַן'אויפריכטיגע בעדויערונג. נישט ווייניגער בעדויערונג האָט דער מאָרד אַרויסגערופען אין דער פּוילישער וועלט, וואו דער ערמאָרדעטער איז געווען בעוואוסט אַלס דער מענש, וואָס האָט אויפריכטיג געשטרעבט איינצוהאַלטען מיט פּוילען פריינדליכע בעציהונגען.

מערדער קאָווערדאַ האָט געוואוינט ביי אַ יודישער פרוי.

דער מערדער פון אַמבאַסאַדאָר וואָיקאָוו האָט אין וואַרשאַ זיך אויפגעהאַלטען אין דער וואוינונג פון שרה פעניגשטיין אויף בוגאַי 13, אַ הענדלערין מיט בייגעל.

דאָס הויז אויף בוגאַי 13 געפינט זיך האַרט נעבען ווייכסעל־ברעג.

אין הויף, אין אַ ווינקעל אויפ'ן 1־טען שטאָק, געפינט זיך אין אַ זייט אַ קליין שמאָל טירעל, וואָס פיהרט אין דער וואוינונג פון דער דערמאָנטער הענדלערין. די וואוינונג, וועלכע מאַכט דעם איינדרוק פון אַ האַלבער חורבה, בעשטעהט פון אַ קיך מיט אַ צימער. אין דער קיך וואוינט די פרוי פעניגשטיין מיט איהר מאַן יהושע, אַ קבצן, און מיט 4 קינדער. אין צימער, וואָס איז בעדייטענד קלענער פון דער קיך, האָט געהאַט זיין נאַכטלעגער דער מערדער קאָווערדאַ.

גראָד מאָנטאַג ביינאַכט האָט מיט דער פאַמיליע פעניגשטיין פּאַסירט אַן'אומגליק.

איינגע לאָקאַטאָרען פון הויז, אַ געוויסער גראָסעפעלד, זעליג טעטעלבערג מיט זיין זוהן יאָסעל און אַ אתן, זענען בעפאַלען איהר מאַן און ווען פרוי פעניגשטיין איז גרויסגעלאָפען ראַטעווען דעם מאַן, האָבען זיי די אָנפאַלער אַזוי שטאַרק פאַרוואונדעט מיט אַ האַק, אַז מען האָט זי אין אַ שווערען צושטאַנד אָבגעפיהרט אין שפּיטאָל „שאַ. דוך“.

אויך איהר מאַן איז שווער פאַרוואונדעט געוואָרען, ער איז אָבער פאַרבליבען אינדערהיים. נאָכ'ן מאָרד זענען געקומען אַגענטען, וועלכע האָבען דורכגעפיהרט אַ רעוויזיע און, נישט געפינענדיג גאָרנישט, האָבען זיי דעם פאַרוואונדעטען מיטגענומען צום פאַרהער אין דער פּאָליטישער פּאָליציי.

אין דער וואוינונג געפינט זיך אַ שכנה, וועלכע ווייסט גאָרנישט וועגען סובלאָקאַטאָר קאָווערדע; זי ווייסט בלויז אַז אויפ'ן אָרימען בעטעל, אויף וועלכען דער מערדער איז געשלאָפען אויסגעבעט אויף אַ שפּייק און זאַק.

פרוי פעניגשטיין דערצעהלט:

— בעת איך האָב פאַר צוויי וואָכען געהאַנדעלט ביים טאַטעק, איז צו מיר אונטערגעקומען אַ בעקאַנטער קריסט, אַן'אָרענטליכער אַרבייטער און האָט מיר רעקאָמענדירט אויף „נאַכטלעגער“ אַ קריסטליכען יונגמאַן.

דער יונגערמאַן, אַ מאָגערער, הויכער ברונעטער, בעשיידען אָנגעטאָן אין אַ גראָבען מאַנטעל, האָט געהאַט אַן'איידעלען אויסזעהן מיט אַ סימפּאַטישען אויסדרוק פון פּנים. עס איז אויף זיין געזיכט געלעגען אַ גוטסקייט און דעריבער האָב איך, הגם כ'האָב נישט געוואוסט, ווער ער איז, איהם אָנגענומען.

ער האָט דערצעהלט, אַז ער איז קיין וואַרשאַ געקומען בעלייגען עקזאַמענס און וואָס וואַהרשיינליך וואוינען צוויי וואָכען. פאַר דער צייט האָט ער אויך בעצאָהלט פאָרויס, צוגעבענדיג, אַז אויב עס וואָלט איהם געפעלען לענגער צו פאַרבלייבען, וועט ער אויך צאָהלען פאָראויס.

— קאָווערדאַ — דערצעהלט ווייטער די פרוי פעניגשטיין — איז געווען העפליך און גוטמוטיג צו אונז. ער האָט קיין אַנטיסעמיטיזם נישט אַרויסגעוויזען, פאַרקעהרט, ער האָט גאַנץ גערן געשמועסט מיט אַלע יודענעס, וועלכע פלעגען אַרויפגעהן. קיין זאַכען האָט ער מיט זיך נישט מיטגעבראַכט, אַרויסגעהן פלעגט ער פון שטוב אַרום 8 פריה, פאַסטענדיג אַ פּאָר טרוקענע בייגעל, און אומקעהרען פלעגט ער זיך שטענדיג אַרום 9 אָוונד.

בכלל האָט די פרוי פעניגשטיין נישט געקאָנט גלויבען, אַז איהר סובלאָקאַטאָר איז געוואָרען אַ מערדער.

(ענדע זעהע 6 טע זייט).

דאס לאָדזער לעבען

9	יוני
דאָנערשטאָג	זון-אויפגאַנג 3.41
ט	זון-אונטערגאַנג 7,25
סיון תרפ"ז	לענג. פון טאָג. 14, 12

פּאָבאָר.

אין דער קאָמיסיע נומער 1 (טראַוגו-טאַ 10) דאַרפען זיך שטעלען:

יאהרגאַנג 1906

דריטער פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט.

היינט, דאָנערשטאָג — Ż. Z. W. U.

פיַרטער פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט.

מאָרגען פריַיטאָג, — D. C. B. A. .F E.

אין דער קאמיסיע נומער 2 (זאַקאַנטנאַ 82).

יאהרגאַנג 1906

צוועלפטער פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט.

היינט, דאָנערשטאָג, דעם 9 יוני — l. Ch. H. G. F. E, D. C. B. A. .L און Ł K. J.

מאָרגען, פריַיטאָג, — P. O. N. M. .Ż Z. W. U. T. S. R.

קיין נאָמענטליכע אויפפאָדערונגען וועלען ניט געשיקט ווערען. די קאָמיסיעס הויבען אָן זייער טעטיגקייט פונקט 8 אַ זייגער אין דער פריה.

ביטעס וועגען אָדראָטשעניעס דאַרפען אָריינגעטראָגען ווערען אין רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט צוזאַמען מיט די דאָקומענטען, וועלכע שטעלען פעסט דאָס רעכט צו געניסען פון אָדראָטשע-ניעס, שפּעטסטענס אַ טאָג פאַר'ן טער-מין, ווי מ'דאַרף זיך שטעלען צו דער פּאָבאָר-קאָמיסיע.

ביטעס וועגען אָנערקענען אָנדער-האַלבען יאָהריגע דינסט-צייט דאַרפען אָריינגעטראָגען אין רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט די דאָזיגע פּאָבאָראָוצע, וועלכע בעזיצען ניט קיין רעכט אויף ווייטערדיגע אָדראָטשעניעס, אָדער ווילען הייַ-יאָהר ניט געניסען פון אָפּלייגען דאָס מיליטער-דינסט.

שווינדלער

אויף די זומער-וואוינונגען.

אברהם פוקס (פּיעטרקאָווער 27) האָט געדונגען אַ זומער-וואוינונג אין הולאַנקע, פריַיטאָג האָט ער אַרויסגעשיקט זיינע זאַכען מיט אַ פוהר. אין אַ פּאָר שעה אַרום קומט צו איהם צולויפען אַ קריסט מיט אַ קוויטעל אונטערגע-שריבען פונ'ם ווירט, אַז אינטערוועגס האָט זיך ביי איהם צובראָכען אַ ראָד, און אַז ער דאַרף האָבען 10 זל. אויף צו פאַריכטען דעם וואָגען. ה' פוקס האָט אַדורכגעלייענט דעם צעטעל מיט דער אונטערשריפט און האָט געגעבען דעם „שליח" די 10 זל. ווען ער איז אָבער געקומען קיין הולאַנקע האָט ער זיך דערוואוסט, אַז די מעשה איז אַ שווינדעל. ס'ווייזט אויס, אַז דער קריסט האָט איבערגעלייענט די טאַבליטשקע אויף דער פוהר, נאָכגעפרעגט וועמענס זאַכען דאָס זענען און איז אַהינגעקומען מיט אַ נאָכגעמאַכטען צעטעל און אויס-גענאַרט די פּאָר זלאָטעס.

פערזענליכעס.

דער לאָדזער איינוואוינער ה' מיכאַל לעוויטאַ האָט געענדיגט דעם יורידי-שען פאַקולטעט פון וואַרשאַווער אוני-ווערזיטעט מיט'ן טיטול מאַגיסטער יוריס.

צוליב משקה

מיט אַ מעסער אין ברוסט.

(—) נעכטען פאַרטאָג איז אויף פּאַ-מאָרסקאַ געווען אויסגעבראָכען אַ געשלעג צווישען איינגע שכורים.

בעת דעם געשלעג האָט דער 28-יעהריגער וואַצלאַוו קוזנער בעקומען מיט אַ מעסער אין דער ברוסט.

אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען איהם אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

אומגעריכטע סאַניטאַר-אינספּעקציע פון לאָדזער וואָיעוואָדע

איבער הייזער, געשעפטען, יאַטקעס און האָטעלען.

(ס) דער לאָדזער וואָיעוואָדע ה' יאַשטשאָלט האָט נעכטען דורכגעפיהרט אַן'אומגעריכטע אינספּעקציע איבער דער שטאָט, בעזונדערס איבער די זייטען-גאַסען פון שטאָט.

אין דער בעגלייטונג פון ד"ר סקאַל-סקי און פּאָליציי פאָרשטעהער האָט דער וואָיעוואָדע בעזוכט אַ רייה הייזער אויף די גאַסען: קילינסקי, צעגעלניאַנע, וואָלטשאַנסקאַ, נאַרוטאָוויטשאַ און וואַכאָד-ניע און זיך בעקענט מיט'ן צושטאַנד פון די הייזער, וועלכע ווערען רעמאָנ-טירט. דער וואָיעוואָדע האָט אויך בע-זוכט אַ רייה פריזיער-אַנשטאַלטען, שנייַז-קראָמען און פלייש-געוועלבער און זיך בעקענט מיט'ן סאַניטאַרען צו-שטאַנד פון די געשעפטען.

ווייטער האָט דער וואָיעוואָדע בע-זוכט אַ רייה דריט-ראַנגיגע האָטעלען און — ווי ס'גיט איבער דער סעקרע-טאַר פון וואָיעוואָדע — וועלען אין רע-זולטאַט פון דער אינספּעקציע אַ רייה פערזאָנען צוגעצויגען ווערען צו פאַר-אַנטוואָרטליכקייט פאַר ניט אָפּהיטען דעם סאַניטאַרען צושטאַנד.

ווידער געבוירען אַ פערזעהעניש.

אויף אַלעקסאַנדער גאַס 8 איז ווידער געבוירען אַן'אוננאַרמאַל קינד.— אין דעם זעלבען הויז איז ערשט מיט אַ קורצע צייט צוריק געשעהן אַזאַ פאַל.

(—) מיט אַ קורצער צייט צוריק האָ-בען מיר פערנאָטירט אַ פאַל, ווי אַ פרוי אויף אַלעקסאַנדער-גאַס 8 האָט געבוירען אַן'אומגעוועהנליך פערזעהעניש, מיט וועלכען ס'האָבען זיך פאַראינטערעסירט אַ רייה דאָקטוירים און פאָרשטעהער פון דער מעדיצינישער וועלט.

נעכטען איז אָבער אין דעם זעלבען הויז, אויף אַלעקסאַנדער-גאַס 8, אַ טיר נעבען אַ טיר פון יענער פרוי, ביי אַ צווייטער יודישער פרוי געבוירען גע-וואָרען אַ קינד — אויך אַן'אומגעוועהנ-ליך פערזעהעניש.

ביים קינד איז אינגאַנצע ניטאָ גע-ווען קיין שום געשלעכטס-אָרגאַן און אויך אַנדערע קערפּער-טיילען זענען ניט געווען, אָדער געווען אויפ'ן ניט-געהעריגען אָרט. דאָס קינד האָט גע-לעבט עטליכע שעה.

אויפ'ן אָרט זענען אָנגעקומען עטלי-כע דאָקטוירים, כדי זיך צו בעקענען מיט דעם זעלטענעם געבורט עקזעמ-פּלאַר, וואָס איז גלייך ביז-איצט ניט פערנאָטירט געוואָרען אין דער מעדיצין.

אויף אַלט שטאָט האָט דאָס דאָזיגע געשעהעניש געמאַכט אַ געוואַלדיגען רושם, בפרט, וואָס אַזאַ מאָל געשעהט שוין צום צווייטען מאָל און אין דעם זעל-בען הויז.

איז די אַפּטייקעס.

היַינטיגע נאַכט - דיזשורען.

(§) היינט דיזשורירען ביינאַכט פאָל-גענדע אַפּטייקען: פּאַוולאָווסקי (פּעטרי-קאָווער 307); האַמבורג (גלובנאַ 50); גלוכאָווסקי (נאַרוטאָוויטש גאַס 4); שיט-קיעוויטש (קאָפּערניק-גאַס 26); לאַרעמוס (פּאָמאָרסקאַ 10); פאַמפּאַ (פּלאַץ קאָש-טשעלני 10).

אַ 2-טאָגע קאָנפיסקאַציע פון „ראָוואַי".

(§) נעכטען איז דער לאָדזער „ראָוואַי" קאָנפיסקירט געוואָרען פאַר אַן'אַרטיקעל א.נ. „די פאַרברעכערישע זון", וועגען דעם אַמוניציע-אויפרייס אין קראָקע און אויך פאַר אַן'אַרטיקעל וועגען די רעזולטאַטען פון די מאַי-געשעהענישען.

אַ קינד אין פלאַמען.

(—) אויף לאַגיעווניצקאַ 25 האָט דער אַנדערהאַלבען יעהריגער זוהן פון דעם טראַמוואַי-אַרבייטער קרענגעל זיך גע-שפּילט מיט שוועבעלעך און בעת'ן שפּי-לען זיך האָט זיך אָנגעצונדען דאָס גאַנ-צע העמדעלע שוועבעלעך.

דאָס קינד איז תיכף אַרומגענומען געוואָרען פון די פלאַמען און פער-וואַנדעלט געוואָרען אין אַ שטיק פייער.

די פּאָגאָטאָוויע האָט דאָס אָפּגעברענ-טע קינד אָפּגעפיהרט אין אַ שווערען צושטאַנד אין „אַננע מאַריע"-שפּיטאָל.

די לאַגע פון די לאָדזער קינדער.

אַ פאָרשטעהער פון מאַגיסטראַט איז געפאָהרען קיין קראָקע נעהאָנער-ווערען וואס עם מאַכען די פּערוואַנדעטע.

(מ) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, זענען בעת דעם אַמוניציע-אויפרייס אין וויטקאָוויצע (נעבען קראָקע) פער-וואונדעט געוואָרען עטליכע צעהנדליג לאָדזער קינדער, וועלכע האָבען זיך געפונען אין דער אָרטיגער הייל-אַנ-שטאַלט פאַר קראַנקע קינדער.

דער לאָדזער מאַגיסטראַט האָט זיך תיכף טעלעגראַפיש אָנגעפרעגט אין קראָ-קע וועגען די נעמען פון די פערוואונ-דעטע קינדער. צוליב דעם, וואָס קיין ענטפער איז ניט אָנגעקומען, האָט דער לאָדזער מאַגיסטראַט אַרויסגעשיקט אַ ספּעציעלען פאָרשטעהער קיין קראָ-קע, וועלכער זאָל זיך אויפ'ן אָרט בע-קענען מיט דער לאַגע פון די לאָדזער קינדער.

אורמייל אין פּראָצעס וועגען די מיסבראַוכען.

פּוֹלקאָווניק האַמאַלאַסק און קאַפּיטאַן זאַגאַן פריַיגע שפּראָכען. - פּראָקוראָר טראָגט אַריין אַן'אַפּעלאַציע.

(§) נעכטען האָט דאָס מיליטערישע געריכט פערעפענטליכט דעם אורמייל אינ'ם פּראָצעס פון פּולקאָווניק האַמאַ-לאַסק און קאַפּיטאַן זאַגאַן, וועלכע זע-נען געווען בעשולדיגט אין מיסבראַוכען פון וועלכע די רעגירונג האָט געהאַט שאָדען אויף עטליכע הונדערט טויזענד זלאָטעס. דער פּראָצעס, וועלכער האָט געדויערט 2 וואָכען האָט זיך פערענ-דיגט נאָך מיט 5 טעג צוריק. ערשט נעכטען 10 פריה האָט דאָס געריכט אַ רויסגעטראָגען אַן'אורמייל, לויט וועל-כען ביידע אָנגעקלאָגטע ווערען בע-פרייט. דער פּראָקוראָר גיט אַן אַן'אַפּע-לאַציע.

שטראָפען פאַר מיליטער-פליכטיגע

וועלכע גיבען-אַן בּיטעס וועגען „אָדראַטשעניעס". ניַשט האָבענדיג דערצו קיין רעכט.

(ס) די לאָדזער וואָיעוואָדזשטווע האָט אין פאַרשטענדיגונג מיט'ן רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט בעשלאָסען די פראַגע וועגען די ביטעס, וועלכע עס גיבען אַן פאַרשידענע מיליטער-פליכטיגע, אַז מ'זאָל זיי געבען „אָדראָטשעניעס", אָבער פאַקטיש האָבען די דאָזיגע פּעטענטען ניט קיין רעכט אויף „אָדראָטשעניעס".

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די ביטעס פון אַזעלכע ניט-בערעכטיגטע פערזאָנען זאָלען באַלד ניט איבער-געשיקט ווערען אין פּ. ק. או. און נע-בען די פערזאָנען זאָלען פאַרפיהרט ווערען פּראָצעסען פאַר וועלען אויס-מיידען מיליטער-דינסט.

זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטש 20

נאַסטשפּילען פון 1-טען וואַרשאַווער יוד. מיניאַטור-טעאַטער

„אַזאַזעל"

היינט, דאָנערשטאָג און מאָרגען, פריַיטאָג, ווערט ניט געשפּילט.

שבת, דעם 11. יוני, 9 אָוונד — דאַס גרויסע

5 פּראָגראַם 5

4 נאָכמיטאָג צו בילינע פּרייַזען פון 50 גר. ביז 3 זל.

שלאָגער-נומערן: I, II, III און IV פּראָגראַם

אכטונג: דער זאַל ווערט געקיהלט דורך ספּעציעלע ווענטילאַטאָרס.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

פרייע טריבונע.

חשוב'ע רעדאַקציע!

איך בעט זעהר אָבצודרוקען אין דעם נאָהענטסטען נומער פון אייער ווערטער צייטונג פאָלגענדע ערקלערונג:

מצד געוויסע אָפיציעלע פאָרשטעהער פון דער היַגער אַלגעמיין ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע ווערען לעצטענס פער-שפּרייט ניַשט אמת'ע ידיעות וועגען די מיבּות פון ניַשט-צוטיילען דורכ'ן מאַ-גיסטראַט אַ סובסידיום פאַר דער איינ-ציגער היַגער העברעאַישער עלעמענ-טאַרשולע אויפ'ן נאָמען פון שלום עליכם.

איך האַלט פאַר מיין חוב אויפצוקלערען פאָלגענדעס: תיכף נאָכדעם, ווי עס איז פאָרגעשטעלט געוואָרען דעם שטאָט ראָט דער בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1927, האָב איך אַריינגעטראָגען צו דעם דאָ-זיגען בודזשעט אַ סך אויסבעסערונגען לטובת אַ רייה קולטורעלע און געזעל-שאַפטליכע יודישע אינסטיטוציעס, צווי-שען אַנדערע האָב איך פאָרלאַנגט צו געבען דער שלום-עליכם שולע, אַ סומע פון 5000 זלאָטעס אויף שכר למוד און דערנעהרונג פאַר אונבעמי-טעלטע קינדער אין דער דאָזיגער שולע.

בעת די בודזשעט-זיצונגען פון שטאָט-ראָט האָב איך געמוזט אָנווענדען אַנ-אָבסטרוקציע, כדי צו צווינגען די מעהר-הייט, אַז זי זאָל כאָטש בעטראַכטען די אויסבעסערונגען אויף דער בודזשעט-פינאַנציעלער קאָמיסיע. די אַלגעמיין ציוניסטישע ראַטמענער, וועלכע האָבען בעת דער גענעראַל-בודזשעט דעבאַטע קיין וואָרט ניַשט גענומען, האָבען אויס-געוועהלט אַן'אַנדערע טאַקטיק, אַן וועל-כער זיי האָבען זיך אַבער צוגעבנס געהאַל-טען די גאַנצע צייט פון דער קאַדענץ. זיי האָבען געמיינט אַן זייער אונבאַ-גרענעצטען אָפּטימיזם, אַז אויפ'ן וועג פון פערהאַנדלונגען מיט דער מעהר-הייט, פאַר'ן פרייז פון פשרות אין אַנדערע פראַגען, וועלען זיי דורכפיהרען זייערע אויסבעסערונגען אין בודזשעט, צווישען אַנדערע אַ סובסידיום פאַר דער שלום-עליכם שולע.

דערווייל איז דער פאָרשטעהער פון די אַלגעמיין ציוניסטישע ראַטמענער כסדר ניַשט געקומען אויף זיצונגען פון דער פינאַנציעל - בודזשעט-קאָמיסיע און איך אַלט ניַשט מיטגלייד פון דער קאָמיסיע האָב ניַשט געהאַט דאָס רעכט צו שטימען אויף דער דאָזיגער קאָמיסיע. די אַלגעמיין ציוניסטישע ראַטמענער זעהענדיג, אַז אין דער צווייטער לעזונג זענען זייערע אויס-בעסערונגען אויך אָפּגעוואָרפען-גענוואַ-רען, האָבען אַנגעקניפּט דירעקטע אונ-טערהאַנדלונגען מיט דער צוגדעקישער ענפּערזשער מאַגיסטראַט - מעהרהייט, פון וועלכער זיי האָבען בעקומען אַ פייערליכע פערזיכערונג, אַז אין דער לעצטער לעזונג וועט די דערמאָנטע סובסידיע דורך דער מעהרהייט אָנגע-נומען-ווערען. ראַטמאַן דעפּוטאַט ד"ר ראָזענבלאַט איז געווען דערין אַזוי זיכער, אַז ער האָט זיך אָפּגע-זאָגט צו מיר, איך זאָל מיין אויס-בעסערונג וועגען דער סובסידיע פאַר דער שלום-עליכם-שולע צוריקציהען, ווייל זייער אויסבעסערונג אויף אַ גרעסערע סומע (ניַשט 5000, נאָר 8000) וועט בעשטימט דורכגעהן.

האַלטענדיג אין אָכט די טובה פון דער אינסטיטוציע, האָב איך צוריקגע-צויגען מיין פאָרשלאַג. דערווייל וואָס איז געשעהן אין דער אָפּשטימונג אויפ'ן פּלענום האָבען די פאָרבינדע-טע פון דער אַלגעמיין - ציוניסטישער פראַקציע אויף אַ ציניזשען אופן גע-בראָכען דאָס געגעבענע וואָרט און האָבען געשטימט געגען דעם סובסידיום, וועלכעס איז אָפּגעוואָרפען-גע-וואָרען. דאָס איז געשעהן ניַשט קיין קענדיג דערויף, וואָס די אַלגעמיין ציוניסטישע ראַטמענער האָבען צוגע-געהאַלפען דער אַנטיסעמיטישער מעהר-הייט אין דעם דורכפאַרסירען אַזעלכע ענדערונגען פון רעגולאַמין, וואָס האָט געמאַכט אונמעגליך דער יודישער אָפּאָ-זיציע צו פיהרען אַ אָבסטרוקציע.

אויפקלערענדיג דאָס אויבענדער-מאָנטע, בין איך פולשטענדיג רוהיג מכח דעם משפט פון דער יודישער עפנטליכער מיינונג פון אונזער שטאָט.

מיט דרך-ארץ

ד"ר שביג

ראַטמאַן, פאָרשטעהער פון דער ציוניסטישער אַרבייטס - פּאַרטיי „התאחדות" אין שטאָט-ראָט.

לאָדז, דעם 5. יוני 1927.

טיראַניש-געפּייניגט פּאָליט. אַרעסטירטע

אין די צאַרישע קאַטאָרגע-טורמעס.

געוועזענער צאַרישער פּאָלקאָווניק הריניעוויעצקי וויל זיך ריינוואַשען פון דער שווערער בעשולדיגונג, אין געריכט ווערען אָבער בעוויזען זיינע אַלע טיראַנישע מעשים.

נעכטיגער סענסאַציאָנעלער פּראָצעס, וואָס הריניעוויעצקי האָט פאַרפיהרט געגען דער לאָדזער פּרעסע און געגען פאַרבאַנד פון די געוועזענע פּאָליטישע אַרעסטירטע.

מיט אַ צייט צוריק איז די גאַנצע עפענטליכע מיינונג אין לאָדז, אויפגעטרייסעלט געוואָרען דורך דעם קאָמוניקאַט, וואָס דער פאַרבאַנד פון די געוו. פּאָליטישע אַרעסטירטע האָבען פאַרעפענטליכט אין דער היגער פּרעסע, אַז דער רעזערוו-פּאָדפּאָלקאָווניק פון דער פּוילישער אַרמיי הריניעוויעצקי, וועלכער וואוינט אין רודע-פּאַביאַניצע און נעמט פון דער פּוילישער מלוכה-קאַסע פולע עמעריטור, האָט זייענדיג אין יאָהר 1909 אינספּעקטאָר פון דער סאַבאַלסקער קאַטאָרזשנער טורמע זעהר טיראַניש זיך בעצויגען צו די דאָרט זיצענדע פּוילישע אַרעסטאַנטען.

פון דעם דאָזיגען פאָרוואורף האָט זיך געפיהלט געטראָפען דער דערמאָנטער הריניעוויעצקי און ער האָט געגען די אויטאָרען פון דערמאָנטען קאָמוניקאַט ווי אויך געגען די רעדאַקטאָרען פון אַלע לאָדזער צייטונגען וועלכע האָבען דעם קאָמוניקאַט פאַרעפענטליכט פאַרפיהרט אַ פּראָצעס פאַר רכילות.

נעכטען איז אין היגען קרייז-געריכט דער דאָזיגער העכסט אינטערעסאַנטער פּראָצעס פאָרגעקומען אונטער'ן פאָרזיץ פון ריכטער אָזעלינימש, כמעט אַלע בעשולדיגטע און אויך דער בעשולדיגטער הריניעוויעצקי האָבען זיך צום פּראָצעס געשטעלט.

דער געריכטס-זאַל איז איבערפולט מיט אַ פאַרשידענאַרטיגען פּובּליקום, וואָס בעשטעהט מייסטענס פון בעקאַנטע געזעלשאַפטליכע טוער, פיל געוועזענע פּאָליטישע אַרעסטירטע, העכערע בעאַמטע, אַדוואָקאַטען און געריכטס אַפּליקאַנטען. די בעשולדיגטע פאַרטיידיגען די בעקאַנטע אַדוואָקאַטען: פּיאָטר קאָהן, קעמפּנער, סמיפּולקאַווסקי און פּיכנאַ.

אַלס ציוויל-מאַנער מצד דעם אַנקלאָגער הריניעוויעצקי טרעט אַרויס דער אַדוו. אַלפרעד בולק.

קיינער פון די אַנגעקלאָגטע, צווישען וועלכע ס'געפינען זיך איינציגע פרויען, וועלכע זענען פאַר'משפט געוואָרען אין די צאַרישע צייטען צום טויט פאַר געהערען צו די קאַמפּס-באָיובקעס פון פּ.פּ.ס. אין ג.ב.ר. און די שטראָף איז זיי שפּעטער פאַרביטען געוואָרען אויף לעבענס-לענגליכע טורמע, האָבען זיך נישט אָנערקענט פאַר שולדיג.

אַלע אַנגעקלאָגטע האָבען בעשטעטיגט, אַז די אַלע פאָרוואורפען געגען הריניעוויעצקי'ן שטימען מיט דער ווירקליכקייט.

די געריכטס-פאַרהאַנדלונג האָט פעסטגעשטעלט, אַז לויט די אינסטרוקציעס און פאַראָרדנונגען, וועלכע האָבען געשטאַמט דירעקט אָדער מיטעלבאַר פון אינספּעקטאָר הריניעוויעצקי זענען אָנגעוואַנדען געוואָרען געגען די פּאָליטישע אַרעסטירטע די שאַרפסטע רעפּרעסיעס און פּייניגונגען.

הריניעוויעצקי האָט פאַרבאָטען די אַרעסטאַנטען צו קאָרעספּאָנדירען מיט די קרובים אויף זייער מוטער-שפּראַך און געצוואונגען זיי אין פּריוואַטען פאַרקעהר צו בענוצען זיך אויסשליסליך מיט דער רוסישער שפּראַך, הגם ביז'ן יאָהר 1907, ווען ה' הריניעוויעצקי האָט איבערגענומען דעם פּאָסטען האָט יעדער אַרעסטאַנט געקאָנט שרייבען אויף וואָס פאַר אַ שפּראַך ער האָט געוואָלט.

ה' הריניעוויעצקי האָט פאַראָרדנעט, אַז אַלע אַרעסטאַנטען זאָלען אָפּריכטען תפילות למובת דעם געזונד פון צאַר ניקאָלאַי אין דער רוסישער שפּראַך. די פּאָליטישע אַרעסטאַנטען האָבען פאַרשטעהט זיך — זיך אָפּגעזאָגט דאָס צו טון.

לויט'ן בעפעהל פון הריניעוויעצקי'ן זענען די ווידערשפּעניגע בעשטראָפט געוואָרען מיט שמיץ, מיט 2 חדשים פינסטערן קאַרצער, מיט אַריינזעצען זיי אויף לענגערע טערמינען אין בעזונדערע קאַמערן.

הריניעוויעצקי האָט אָפּגעשאַפט די הנחה פאַר די פּאָליטישע אַרעסטירטע צו זיצען צוזאַמען, נאָר ער האָט זיי פונאַנדער-געטיילט צווישען די קרימינעלע. מיט דער הסכמה און וויסען פון הריניעוויעצקי זענען די אַרעסטירטע נישט איינמאָל פּראָוואָצירט געוואָרען. אַזוי זענען גאַנץ אָפט פאָרגעקומען רעוויזיעס אין די קאַמערן. בעת די רעוויזיעס האָט מען קיינעם פון די אַרעסטאַנטען נישט בעלאָזט זיין אָנגעטוענד. נאָך יעדער רעוויזיע האָט מען די אַרעסטאַנטען בעוויזען רעוואָלווערען, ביקסען, קוילען, וועלכע מען זאָל האָבען כלומר'שט געפינען אין די קאַמערן. דאָס האָט געגעבען אַ פּרעטענזיע די אַדמיניסטראַציע אָנצווענדען געגען די אַרעסטירטע פאַרשידענע רעפּרעסיעס און צו פאַרשאַרפען נאָך מעהר דעם רעזשים.

איינמאָל האָט זיך צוליב בויפעליגקייט געמאַכט אַ שפּאַרע אין אַ וואַנט פון אַ קאַמער.

צווישען דער אַדמיניסטראַציע פון דער טורמע איז ענטשטאַנען אַ ווערסיע, אַז די פּאָליטישע אַרעסטירטע האָבען געמאַכט אַן'אונטערגראָבונג בכדי צו ענטלויפען.

מען האָט די אַרעסטאַנטען אין צוזאַמענהאַנג דערמיט אָנגעטאָן בעזונדערע צרות: געשמיסען און אַריינגעוואָרפען אויף חדשים לאַנג אין פינסטערע נאַסע קאַמערן, פון וואַנען כמעט אַלע זענען אַרויסגעגאַנגען בּליִנד, טויב א. אז. וו.

די אַרעסטאַנטען, וועלכע זענען געווען פאַר'משפט אויף איביגע טורמע, לאַנג-טערמיניגע טורמע האָבען געטראָגען שטענדיג קייטען. און מען האָט זיי קיינמאָל נישט בענוצט צו קיין אַרבייט.

איינמאָל האָט מען פון זיי אָפּגענומען די קייטען און גענומען אויף אַרבייט. דאַן האָט מען זיי פּראָוואָצירט, אַז זיי זאָלען ענטלויפען און ווירקליך איינציגע אַרעסטאַנטען האָבען טאַקע געפּרובט צו ענטלויפען. פאַרשטעהט זיך, אַז מען האָט זיי באַלד געכאַפּט און שרעקליך דערפאַר זיך מיט זיי אָפּגערעכענט.

מיט איין וואָרט פּראָוואָקאַציעס און רעפּרעסיעס זענען געווען אַ טאָג-טעגליכע ערשיינונג אין די סאַבאַלסקער טורמעס.

די אַרעסטאַנטען, מיינענדיג אין די ערשטע צייטען, אַז די רעפּרעסיעס געגען זיי ווערען אָנגעוואַנדען מצד דער אַדמיניסטראַציע אָהן וויסען פון אינספּעקטאָר און געוואויר ווערענדיג, אַז דער אינספּעקטאָר איז אַ פּאָליאַק, האָבען זיי צו איהם געשריבען פיל בקשות, אָנקלאָגעס געגען דער אַדמיניסטראַציע, אָבער אויף זייערע אַלע ווענדונגען צו הריניעוויעצקי'ן האָבען זיי קיינמאָל קיין תשובה נישט בעקומען.

ענדליך האָבען די אַרעסטאַנטען געפאָדערט, אַז אינספּעקטאָר הריניעוויעצקי זאָל זיי פּערזענליך בעזוכען און אויסהערען זייערע טענות און די דאָזיגע פאָדערונג אפילו אונטערגעהאַלטען מיט אַ הונגער-שטרייק. 10 טעג האָט געדויערט דער שטרייק. איינציגע אַרעסטאַנטען זענען פון אַ האַרץ-שלאַג געשטאָרבען. ווען הריניעוויעצקי האָט דאָך בעוויליגט צו קומען אין טורמע און די פּוילישע אַרעסטאַנטען האָבען צו איהם גערעדט פּויליש און געבעטען אַלס פּאָליאַק אַז ער זאָל פאַרלייכטערן זייער ביטערן גורל, האָט ער זיי שטרענג געענטפערט, אַז ער פערשטעהט נישט קיין פּויליש און ס'איז נישט פאַרהאַן קיין אַנדערע שפּראַך אַ חוץ רוסיש. ער האָט אויב פאַרשפּראָכען די אַרעסטאַנטען עפּיס פאַר זיי צו טון, אָבער נאָך זיין בעזוך האָט זיך זייער לאַגע נאָך מעהר פאַרערגערט. טורמע-וועכטער פון די, צווישען וועלכע די אַרעסטאַנטען האָבען געהאַט פיל איבערגעגעבענע פריינד, און פאַרטרוילכע מענשען זענען זיי געוואָר געוואָרען, אַז די אַלע נגישות ווערען אָנגעוואַנדען געגען זיי לויט'ן בפירוש'ן בעפעהל פון אינספּעקטאָר הריניעוויעצקי.

פון דער זעלבער קוועלע האָבען די אַרעסטאַנטען זיך דערוואוסט, אַז הריניעוויעצקי האָט נאָכ'ן בעזוך ציניש זיך אויסגעלאַכט פון זייערע בקשות און זיך אויסגעדריקט, אַז נישט קיין פאַרלייכטערונגען, נאָר זיין אויפגאַבע איז אַ סוף צו מאַכען מיט דער באַנדע אַזוי, אַז קיין איינער פון זיי זאָל נישט אַרויס פון טורמע קיין לעבעדיגער.

די אַרעסטאַנטען האָבען אין קורצען זיך איבערצייגט, וואָס פאַר אַ פּאַרשוין ס'איז דער אינספּ. הריניעוויעצקי און האָבען שוין איהם אויסגעמיטען.

זיינע פּראָוואָקאַציעס האָבען אַרויסגערופען צווישען די אַרעסטאַנטען אַן'אומבעשרייבליכען פּאַניק. ערשט זייערע ווענדונגען צום גובערנאַטאָר און אַ דאַנק דער אינטערווענץ פון הערזיזוו. אַ געהילף עפּיס אַ רוסישער ליבעראַלער אָפיציר, וועלכער האָט איבערן קאָפּ פון זיין שעף זיך געוואָנדען נאָך פּעטערבורג צו דער צענטראַלע טורמע פאַרוואַלטונג, זענען די רדיפות געגען זיי אָפּגעשטעלט געוואָרען. הריניעוויעצקי'ן האָט מען צווישען די אַרעסטאַנטען נישט אַנדערש גערופען ווי קאַט, הונט, פאַררעטער א.אַ.וו. זיינע פּראָוואָקאַטאָרישע שפּיצלעך און סאַדיסטישע איינגעבונגען זענען געווען בעקאַנט אין אַלע טורמעס.

ווען די אַרעסטאַנטען האָבען זיך אין ערגיץ אין אַ טורמע בעקלאָגט אויף דער שלעכטער בעהאַנדלונג מצד דער אַדמיניסטראַציע האָט מען זיי באַלד געסטראַשעט מיט די ווערטער: „ביי אייער פּאָליאַק הריניעוויעצקי אין סאַבאַלסק, וועט איהר ערשט וויסען, וואָס הייסט שלעכט“.

הריניעוויעצקי איז געווען פאַרהאַסט און פאַראַכטעט אין אַלע ליבעראַלע קרייזען. די סאַבאַלסקער אינטעליגענץ האָט איהם באָיקאָטירט און נישט מיט איהם געהאַט קיין שום געזעלשאַפטליכע בעציהונג.

וועגען זיינע מעשים האָבען די רוסישע סאָציאַל-רעוואָלוציאָנערען אַרויסגעלאָזט אַ ספּעציעלע פּראָקלאַמאַציע.

מיט איהם האָט זיך אויך פאַראינטערעסירט די ליגע פאַר מענשען-רעכט אין אויסלאַנד און די געזעלשאַפט פון מענשען-פריינד אין פּעטערבורג.

נאָך די ערקלערונגען פון די אַנגעקלאָגטע, וואָס האָט געדויערט איינציגע שעה און וועלכע האָבען געמאַכט אויף אַלע אָנוועזענדע און אויך אויפ'ן געריכט אַ שטאַרקען איינדרוק, זענען אויסגעהערט געוואָרען 3 עדות מצד דער פאַרטיידיגונג.

די עדות צווישען וועלכע ס'געפינט זיך דעפּוטאַט שלעדזשינסקי פון פּ.פּ.ס. אַלע געוועזענע פּאָליטישע קאַטאָרזשאַנעס שילדערען אין שוידערליכע פאַרבען זייערע איבערלעבענישען אין דער סאַבאַלסקער טורמע בעת הריניעוויעצקי'ס הערשאַפט אַלס אינספּעקטאָר. דעפּ. שלעדזשינסקי וואונדערט זיך פאַר וואָס אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק זיצט נישט דער אינספּ. הריניעוויעצקי פאַר זיינע אַנטי-פּוילישע און אַנטי-מענשליכע מעשים, נאָר מען האָט אָנגעקלאָגט גאָר די געוועזענע קרבנות פון זיין ווילקיר. בכלל האָט אַלעמען פאַרוואונדערט, וואָס אַזאַ פּאַרשוין איז נאָך אויף פּוילישער מלוכה-עמעריטור.

נאָך די רעדעס פון די אַדוואָקאַטען, וועלכע האָבען געבעטען דעם געריכט אָפּצוּוואַרפען די אומפאַרשעהמטע אַנקלאַגע פון הריג. און צו בעפרייען אַלע אַנגעקלאָגטע, האָט דאָס געריכט נאָך אַ קורצע בעראַטונג אַרויסגעטראָגען אַן'אורטייל, לויט וועלכען אַלע אַנגעקלאָגטע ווערען בעפרייט פון יעדער שטראָף.

י. א—ד.

קינדער יום-טוב פון דער „באָראָכאָוו“-שול.

דער קינדער-יום-טוב וועלכען ס'אָרדענט איין די „באָראָכאָוו“-שול דעם שבת איגדערפריה אין דעם פילהאַרמאָניע זאָל האָט אַרויסגערופען אַ גרויסען אינטערעס און דאָס צוליב'ן זעהר שעהנעם פּראָגראַם.

מיט אַ בעזונדערער זאָרגפעליגקייט ווערט צוגעגרייט די זעהר מעלאָדישע קינדער-אָפּערע „דאָס פאַרבלאָנדזשעטע מיידעלע“, וועלכע רופט אַרויס ביימאָל צוליב די רייכע מעלאָדיעס און שעהנעם באַלעט, וועלכער איז אַראַנזשירט געוואָרען פון דער יונגער קינסטלערין פרל. תמר גוראַלסקאַ.

ס'ווערט אויך צוגעגרייט אונטער דער ליימונג פון דער בעקאַנטער לעהרערין פון פּלאַסטיק פרל. זיגע קרוש אַ ריטמישע עקספּרעסיע אונטער'ן נאָמען „דאָס לעבען פון מאַשינען“. אין דער דאָזיגער עפעקטפולער פּלאַסטישער קאָמפּאָזיציע ווערען דורך אַ גרופּע קינדער אויסגעדריקט די סודות'פולע בעוועגונגען פון די מאָטאָרען, דינאַמאָס און טראַנסמיסיעס.

ס'איז אויך צוגעגרייט אַ רייכער רעפּערטואַר פון יודישע לידער, געזונגען דורכ'ן שילער-כאָר און ס'ווערען אויס, געפיהרט ווערען אַ רייה גימנאַסטישע רעפּראָדוקציעס ווי אויך אינסצעניזאַציעס

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-52.
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען. 859
איז צוריקגעקעהרט.
היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (מעהר-אויספּאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוועגד

טעלעגראַמען.

פּוילען טראָגט נישט די אחריות

אַזוי שטעלט פעסט די פראַנצויזישע פּרעסע.

פּ אַ ר י ז, 8 (ספּ. טעל.) די סאָציאַליסטישע צייטונג „לע פּאָפּולער“ און די קאָמוניסטישע „הומאַניטע“ זעהט איין אין דעם וואָיקאָוו-מאָרד רעזולטאַטען פון די איבערגעריסענע ענגליש-סאָוויעטישע בעציהונגען.

„ל'ווער“ דערקלערט, אַז דער ענין איז אַן'עקעלהאַפטער, נאָר מ'דאַרף זיך משער זיין, אַז ער וועט נישט ברענגען צו קאָמפּליקאַציעס. די אומשולד פון פּוילען איז אַ קלאָרע און פולשטענדיגע.

„האָם ליברע“ שטעלט פעסט, אַז די קאָנדאָלענצען פון מיניסטער זאַלעסקי זענען פולשטענדיג בעניגענדע, און דער אַטענטאַט אין וואַרשאַ וועט בלייבען אַן'אָפּגעזונדערטער עפּיזאָד.

דער איינדרוק אין מאָסקווע.

מ אָ ס ק ו ו ע, 8 (ספּ. טעל.) אויף דער ידיעה וועגען אַטענטאַט אויף דעם סאָוויעטישען געזאַנדטען אין וואַרשאַ האָט זיך פאַרזאַמעלט דער גאַנצער ראַט פון פאָלקס-קאָמיסאַרען אונטער דעם פאָרזיץ פון ריקאָוו'ן.

די זיצונג פון ראַט האָט געדויערט נישט לאַנג. עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען דער אינהאַלט פון דער נאָטע, געווענדעט צו פּוילען, און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צו וואַרטען אויף ווייטערדיגע פרטים, וואָס וועלען דערלויבען דער סאָוויעטישער רעגירונג צו אָריענטירען זיך ווי-אַזוי צו פיהרען די ווייטערדיגע אַקציע.

מ אָ ס ק ו ו ע, 8 (ספּ. טעל.) דער ראַט פון פאָלקס-קאָמיסאַרען האָט בעשלאָסען צו ערקלערען אין אַלע סאָוויעטישע אַמטען אין לאַנד און אויסלאַנד אַ צוויי-וואָכעדיגען טרויער.

טראָצקי, זינאָוויעוו אויסגעשלאָסען

פאַר אָפּאָזיציע געגען דער איצטיגער סאָוויעטען-פּאָליטיק.

מ אָ ס ק ו ו ע, 8. (ספּ. טעל.) אויפ'ן יסוד פון רעפעראַט, וואָס איז צוגעגרייט געוואָרען דורך בוכאַרינ'ען, האָט דער צענטראַל-קאָמיטעט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי בעשלאָסען אויסצושליסען טראָצקי'ן און זינאָוויעוו'ן פון צענטראַל-קאָמיטעט פון דער פּאַרטיי.

די יודישע שולען

דאַרפען בעטראַכט ווערען ווי די שולען פון אַנדערע נאַציאָנאַלע מינדערהייטען.

וואַרשאַ, 8 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער קאָמיסיע פאַר נאַציאָנאַלע מינדערהייטען איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס, אַז די יודישע שולען דאַרפען בעטראַכט ווערען, ווי די שולען פון אַלע אַנדערע נאַצ. מינדערהייטען, ד. ה. אַז זיי דאַרפען אָנגעשאַפט ווערען אַלע בעגרענצונגען, ובפרט — דער „נומערוס קלויזוס“.

איצטיגע לאגע אין ציוניזם און אין ארץ-ישראל.

דעפ. דר. ראזענבלאט בעריכט פון דער זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט.

אונטער׳ן פארזיץ פון ה׳ צבי ליפוזין איז די טעג אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע פארגעקומען א בעריכט-פערזאמלונג געווידמעט דער לעצטער זיצונג פון אקציאנס קאמיטעט אין לאנדאן.

אין א 3-שעה׳דיגער רעדע ענטוויקעלט דער בעריכטס-אפגעבער דעפ. ד״ר ראזענבלאט די פערשידענע פראבלעמען וואס זענען געשטאנען אויפ׳ן סדר-היום פון דער זיצונג פון א. ק. געבענדיג דערביי א קלארע איבערזיכט איבער דער איצטיגער לאגע אין ארץ-ישראל און די אויסזיכטען אין דער נאהנטער צוקונפט.

די אומשטענדען, ביי וועלכע מיר זענען צוגעטראטען צו שאפען אנ׳אייגענע היים — זאגט דער רעדנער — האבען נאך ביז איצט נישט ווייניג׳ס גלייכען אין קיין שום געשיכטע פון א פאלק. די בעפרייאונג פון די פעלקער ווערט תמיד דורך דער געשיכטע בעצייכענט אלס א פועל יוצא פון לאנג-יעהריגע מלחמות. אויך די בעדינגונגען פון קאלאניזאציע ביי אנדערע פעלקער זענען געווען פיל שווערער ווי ביי אונז, דארט האט הויפטזעכליך די שווערע עקאנאמישע לאגע געטריבען אויסצוואנדערען אויף צו זוכען א נייע מעגליכקייט פון עקזיסטענץ. אנדערש איז די לאגע ביי אונז. אהן א ביישפיל פון דער געשיכטע, אהן מלחמות, זענען מיר צוגעטראטען צו בויען אנ׳אייגענע נאציאנאלע היים. עס איז נישט אמת, אז אונזער דראנג נאך ארץ-ישראל איז אויס ריין-עקאנאמישע סבות. מיר ווייסען לכתחלה, אז אונז שטעהען פאר נאך שווערע נסיונות אין ארץ-ישראל. דער אייגענער כח, וועלכער בעוועגט אונז צו געבען די גרעסטע קרבנות פאר׳ן אויפבוי פון ארץ-ישראל, איז דער נאציאנאלער אינסטינקט, אויף וועלכען הערצל האט זיך געשטיצט. נישט דער סוחר׳ישער ציוניזם, ווי מאנכע מאלען עס אויס, נאר דער געזונדער נאציאנאלער אינסטינקט האט אונז בעלערנט שאפען אין ארץ-ישראל דאס, וואס קיין שום אנדער און מעהר פראקטיצירט פאלק וואלט נישט געווען בכח צו בעוויזען.

דאס וואס אין ארץ-ישראל געפינט זיך היינט ארבייטסלאזע, קאן מעהר זיין א בעווייז, אז ארץ-ישראל איז שוין אנ׳ארט פון ארבייטס-מעגליכקייטען און ווי געוועהנליך, ביי א שווערער צייט, מוזען אויך זיין ארבייטסלאזע. דער אקציאנס-קאמיטעט האט זיך א סך בעשעפטיגט מיט די וועגען אויף לייכטער צו מאכען דעם איצטיגען קריזיס אין ארץ-ישראל. אבער דאס איז נישט די הויפט-זאך. נאך גרעסער איז דער קריזיס ביי אונז אין די מוחות און געגען דעם דארף מען קעמפען.

איבערגעהענדיג צו דער אגענץ-פראגע, זאגט דער רעדנער, אז עס איז קלוג צו נעהמען ביי מענשען דאס, וואס עס לאזט זיך נאר בעקומען פאר׳ן אויפבוי פון ארץ-ישראל. זיי ווילען נישט שטערען, נאר ווארפען עטליכע גראשענס אין דער אלגעמיינער ארץ ישראל-פושקע. ס׳איז אמת, אז מען דארף נישט באלד ערווארטען גדולות אויסערגעוועהנליכעס. אבער מיר מוזען צוציהען אלע כחות פון יודישען פאלק פאר דעם אויפבוי-ווערק.

געוויסע ענדערונגען זענען איינגעטראטען אין אונזער פאליטיק בנוגע דער מאנדאטען-מאכט. אויב פריהער האט מען געמיינט, אז ענגלאנד איז נישט פראינטערעסירט אינ׳ם אויפבוי פון א יודישער נאציאנאלער היים, איז מען איצט געקומען צו דער איבערצייגונג, אז די בעהויפטונג איז געווען א פאלשע. אזוי די איצטיגע קאנסערוואטיווע רעגירונג ווייזט ארויס דאס געהעריגע פערשטענדניש פאר די ציוניסטישע שטרעבונגען, מאכט אלע נויטיגע פערלייכטערונגען פאר דער ענטוויקלונג פון לאנד, ס׳איז א בולט׳ער בעווייז, אז ענגלאנד איז פראינטערעסירט אין א יודיש ארץ ישראל.

אנהייבענדיג נאך אויף די פערלייכטערונגען אין דעם צאל-שוץ מצד ענגלאנד פאר דער לעצטער צייט, רעדט דער רעדנער וועגן דעם פראלאנט צולעצט נאך ארום דיזענגאפס פלאן צו ענטוויקלען די הויז-אינדוסטריע, און פערענדיגט מ׳דארף מיטהעלפען דורך פראקטישע און ממשות׳דיגע ארבייט צו שאפען די נויטיגע מיטלען פאר דעם אויפבוי-ווערק אין ארץ ישראל.

יורידישע עצות.

אין דער דאנערשטאג אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.
יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט"

בעת דערלאנגען אנ׳אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן פון דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט איינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 9. יוני 1927.

5533. בל-סקי 77.
נישט ריכטיג האט מען אייך אינפארמירט, אז די פאבריקאנטען, וועלכע האבען בעקומען אויף דער פאבער-קאמיסיע קאט. C, ווערען אין אקטיווען דינסט קיינמאל נישט ארייגעצויגען.
אויב די פערזאנען פון דער דער מאנאטער קאטעגאריע זענען איינגעטיילט אין אדער פאליי און קאנען לויט זייערע פעהיגקייטען און ערפאהרונג פראקטיש אויסגענוצט ווערען, האט די מיליטער מאכט זיי יא דאס רעכט ארייצוציהען אין אקטיווען דינסט.

5534. א פארעינט. לעזער פון פולנאצנא גאס.
אויב מען שרייבט אייך איבער דאס געשעפט אלס איינס אויף וואס פאר א סמך נעמט איהר גלייכצייטיג איבער אלע אקטיווען און פאסיווען. ממילא איז פערהאן א געזעצליכער גרונד צו מאנען ביי אייך די שטייערן פון פארייגען אינהאבער.

5535. יצחק באלאנט.
אליין טארט איהר דעם פערמשכנ׳טען זייגער נישט פערקויפען. איהר מוזט איינקלאגען דעם בעל חוב אין געריכט. אויב דער זייגער וועט ווייניגער אפגעשאצט ווערען, וועט איהר אויף דעם רעשט חוב קאנען סעקווערירען ביים בעל חוב אנ׳אנדער אייגענטום.

5536. אנ׳אבאנענט פון באלוט.
אויב די שותפים האבען נישט ארייגעטראגען קיין חליקים, איז נישט פערהאן קיין ספולקע.

5537. ג. ל.
דאס נישט האבען קיין חתונה-אקטען מיט אייער פרוי, דארף נישט זיין קיין שום שטערונג צו מעלדען דאס קינד אויף אייער נאמען, ווען איהר פערלאנגט עס פערזענליך.

5538. א לעזער פון בירגאשט.
דאס פארשטעלען די צייטונג, אין וועלכער איהר האט פובליקירט וועגען פערלוירען-געווארענעם וויראק איז נאך נישט גענוג, אז איהר זאלט ארויסבעקומען א דופליקאט. איהר מוזט זיך צום ערשט ווענדען מיט א בקשה אין געריכט. נאכדעם ווי דער צווייטער צד וועט ארויסגערופען ווערען און אויסגענומען ווערען, דעמאל וועט אייך דאס געריכט ערשט ארויסגעבען אנ׳ אפשריפט פון וויראק, פעררופט זיך אויף ארט. 932 פון אוסטאוו וועגען דער ציוויל-געריכטס פראצעדור.

5539. פרזשעדבורסקי.
אין ארטיקעל 1047 פון U.P.C.S. רעדט זיך נישט וועגען א זאיצנטשע נאר וועגען א ליציטאציע. לויט דעם דאזיגען ארטיקעל קאן געוויס קיין ליציטאציע נישט פארקומען פאר 10 פריה און קאן דויערען העכסטענס ביז 6 אוו.

5540. א שט. ל.
מען קאן סעקוועסטרירען א רינגעל פון פינגער אויב ס׳איז נישט פערהאן אין רשות פון בעל חוב קיין אנדערע זאכען.

5541. א פאבאראווע פון שעניקיעוויטש.
ס׳איז א פראגע צו דער 6 פינגער בעשווערט אייך דעם גאנג. אויב נישט, איז אזא עפעקט נישט קיין שטערונג אייך צו קוואליפיצירען צו דער קאט. A.

Dr PRYBULSKI
ראטארזכא 1, טעלעפאן 25-38
ספעציאליסט אין האר - הויט - קרענקהייטען, מענער-שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל). רענטגען-שטראהלען.
נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אוונד
דאמען: פון 4—5 נאכם.

טעאטער „סקאלא", ציגעלגאס 18.
לעצטע 2 געזעגענונגס-פארשטעל.
פון די בערימטע ארטיסטען, ליבלינגע פון לאדזער פובליקום
א. פאליאקאוו, ל. ראבינאוויטש, א. אניעלא, ב. באריסאווא.
שבת, דעם 11-טען יוני ד. י., 30 8 נאכמיטאג און 9 אין אוונט
די זעהר אויסגעצייכנטע פיעסע מיט געזאנג און טענץ אין 4 אקטען
די מאמע דער וועלט
די הויפט-ראלען שפילען: פאליאקאוו, באריסאווא, אניעלא, ראבינאוויטש.—אויף דער „מאמע פון דער וועלט" דארפען קומען יונג און אלט, קליין און גרויס, מאמעס און טאטעס, שוועסטער און ברידער.
פרייזען פון די נאכמיטאג-פארשטעלונגען פון 80 גר. ביז 2.50
ס׳נעמען אנטייל פרויען: אניעלא, באריסאווא, בעזמאן, גאלדשטיין, מאלאראווסקא, האדערמאן. מענער: פאליאקאוו, ראבינאוויטש, האמבורגער, באלבירסקי, מאלאראווסקי, אייזענבערג, פאלאנסקי, אריעל. אדמיני.: א. בעזמאן.
ארקעסטער אונטער לייטונג פון ל. זעלמאן. ~ גארדעראבע פריי.
בינהנע לייטער: מאכאראווסקי. בילעטען צו בעקומען אין קאסע.
אכטונג! דאס טעאטער ווערט געקיהלט דורך ווענטיליאטארען.

אויסלענדישע אפיצירען וועגען דעם מארד.

(ענדע פון 3-טען זייט).

קראקוי, 8. יוני (דורכ׳ן טעלעפאן). די ידיעה וועגען דעם מארד פון אמבאסאדאר וואיקאוו, וועלכע איז ארום 12 א זייגער בייטאג בעקאנט געווארען אין קראקוי דורך די עקסטרא-אויסגאבען פון די צייטונגען האט דא געמאכט א שטארקען רושם, אז מען האט אויף א קורצע הוילע אפילו פערגעסען אין דער אויפ-יום-קיפור-קאטאסטראפע. א בעזונדערס שטארקען איינדרוק האט די ידיעה געמאכט אויף די אויסלענדישע אפיצירען, מיטגלידער פונ׳ם אינטערנאציאנאלען קאנגרעס פון דער מיליטערישער מעדיצין, וועלכע זענען געקומען פון ווארשא קיין קראקא אויף אנ׳אויספלוג.

אין דער ערשטער מינוט, ווען מען האט נאך נישט געוואוסט, אז דער מערדער איז א רוס זענען אלע אויסלענדישע אפיצירען געווען איבערצייגט, אז א מלחמה איז אונפערמיידליך. די טשעכאסלאוואקישע אפיצירען האבען שוין געוואלט גלייך אפפאהרען א היים. שפעטער ווען מען איז געוואהר געווארען, אז דער מערדער איז א רוס, האט איינער פון די פראנצויזישע אפיצירען זיך אויסגעדריקט:

„גאט צו דאנקען, וואס מיר וועלען נישט האבען קיין צווייטע סאראיעווא".

— אויב די רוסען ווילען קעמפען געגען דער באלשעוויסטישער הערשאפט — האט געזאגט אנ׳אמעריקאנער פלאט-דאקטאר, וואס האט די ראנג פון אנ׳אדמיראל — זאלען זיי דאס טאן אין רוסלאנד און נישט אין די לענדער, וואו זיי געניסען פון אזיל-רעכט. דאס מיסברויכען מיט דער גאסט-פריינדשאפט אין פערשאפען דאגות דער פוילישער רעגירונג, ווען די רוסישע מאנארכיסטען קענען שוין נישט ברענגען פערקעהרט עס קען נאך פיהרען דערצו, אז מען זאל געגען זיי אננעמען שארפע מיטלען.

א פראנצויזישער דאקטאר אין דער ראנגע פון פולקאווניק האט געזאגט:

אויב דאס איבערווייזען די ענגליש-סאוויעטישע דיפלאמאטישע בעציהונגען האט געקאנט ארויסרופען א וועלכע-עס-איז האפנונגען ביי די רוסישע מאנארכיסטען האט דער איצטיגער אטענטאט אין ווארשא איבערגעשטאכען די דאזיגע אלע האפנונגען. דער דאזיגער מארד קאן נישט קאליע מאכען די בעציהונגען צווישען פוילען און דער סאוויעטען רעגירונג, ווייל דער מערדער איז געווען נישט קיין פאליאק, נאר א רוס. פאר די סאוויעטען קאן דער דאזיגער מארד ברענגען די נוצען, וואס עס וועט אבשוואכען אין דער וועלט דעם איינדרוק פונ׳ם איבעררייסען די ענגליש-סאוויעטישע בעציהונגען.

וואיקאוו׳ס קערפער אין דער סאוויעטישער באטשאפט.

דינסטאג 9 א זייגער אין אוונט האט מען געענדיגט דאס באלזאמירען דעם קערפער פון ערמארדעטען באטשאפטער וואיקאוו. מען האט דעם קערפער אנגעטאן און דאן אריינגעלעגט אין טרונע. אהן שום רעליגיעזע צערעמאניעס, האט מען דעם טויטען קערפער איבערגעפיהרט אין דער באטשאפט אויף פאזנאנסקא.

די טרונע איז געווען בעדעקט מיט דער רויטער פאהן פון דער באטשאפט און האט זיך געפונען אויף א וואגען געשפאנט אין 2 פאר פערד.

אויפ׳ן גאס פאר׳ן שפיטאל רז. יעזוס האבען זיך פערזאמעלט טויזענדער מענשען, וועלכע האבען אבגעווארט די לויה.

א גרויסע אפטיילונג פאליציי האט אבער פונאנדערגעטריבען דעם עולם און דערביי האט די פאליטישע פאליציי ארעסטירט 7 פערזאן, וועלכע זענען שוין נאטירט אלס קאמוניסטען.

דער טרויער-צוג, נאך וועלכען עס זענען נאכגעגאנגען אנ׳ערך 200 פערזאן באאמטע פון דער באטשאפט און סאוויעטישע האנדעלס-מיסיע, פארשטעהער פון דער רעגירונג און דיפלאמאטישען קארפוס איז געגאנגען פון שפיטאל דורך די יעראזאלימער אלעען אויף פאזנאנסקא 15.

דער גאנצער וועג איז געווען ארום-גערינגעלט דורך פאליציי, וועלכע האט זיך נישט געלאזט דעם עולם צוזאמעלען אויף די טראטואַרען.

אין דער באטשאפט איז די טרונע אויפגעשטעלט געווארען אין איינעם פון די ספעציעל-דעקארירטע זאלען.

וועגען צולאזען א סאוויעטישען פארשטעהער צו דער אויספארשונג

די נאטע פון דער סאוויעטישער באטשאפט וועגען צולאזען א פארשטעהער פון דער באטשאפט, ער זאל זיך בעטייליגען אין דער אויספארשונג, האט ארויסגערופען א גרויסע סענסאציע אין די היגע פאליטישע און יורידישע קרייזען.

אייניגע אנגעזעהענע יוריסטען, האבען ארויסגעזאגט זייער מיינונג, אז די געריכטס-מאכט וועט ערלויבען א פארשטעהער פון דער באטשאפט זאל זיך בעטייליגען אין דער אויספארשונג.

דאס וואס אבער געשעהן איז שוין דא: ווען עס וועט ארייגעטראגען ווערען א מעלדונג וועגען א ציווילע געלד-מאהנונג פאר די היזקות, וואס דער טויט פון וואיקאוו׳ן האט געבראכט אדער אויך אויב עס וועט ארייגעטראגען ווערען אנ׳אנקלאגע פון דער מינימאלער סומע פון 1 זלאטי אלס מאראלישער היזק.

די אנקלאגע קאנען ארייגטראגען: די פרוי פון ערמארדעטען באטשאפטער, די סאוויעטישע רעגירונג, וועמענס רעפרעזענטאנט דער ערמארדעטער איז געווען, ווי אויך די סאוויעטישע באטשאפט אין ווארשא, בראש פון וועלכע עד דער ערמארדעטער איז געשטאנען.

קיין שום בעזונדער אדער אויך קיין שום קאנטראלער אמט וועגען צולאזען אין א פראצעס פארשטעהער פון א פרעמדער רעגירונג אדער פון א פרעמדען שטאט, איז נישטא. דאך אבער איז דער דאזיגער מנהג איינגעפיהרט אין אלע לענדער און דעריבער רעכענט מען, אז אויך די פארשטעהער פון צד פון ערמארדעטען באטשאפטער וועלען צוגעלאזען ווערען פריי צום פראצעס געגען דעם מערדער פיי אויך צו דער אויספארשונג.

דאס קען די געריכטס-מאכט ערלויבען אויפ׳ן סמך פון ארטיקעל 38 פון דער שטראף-פראצעדור, וואו עס ווערט געזאגט, אז יעדער צד, וואס ווערט צוגעלאזען צו א פראצעס, מעג זיך בעטייליגען אויך אין דער אויספארשונג, שטעלען דעם אנגעקלאגטען און די עדות געהעריגע פראגען און מאכען די נויטיגע פארשלאגען.

ווער עס וועט ארויסטרעטען מצד דער סאוויעטישער מאכט, א היגער אדוואקאט אדער אויך א סאוויעטישער אדוואקאט, דאס איז נאך דערווייל נישט בעוואוסט.

פון וועמען האט געשטאמט וואיקאוו?

אויפ׳ן פראטאקאל פון דער מעדיצינישער סעקציע, וועלכע איז דורכגעפיהרט געווארען איבער וואיקאוו׳ס קערפער, איז בעמערקט, אז — וואיקאוו איז א נע׳מל׳עמער.

די סאוויעטישע אמבאסאדע געשלאסען.

באלד נאכ׳ן מארד זענען אין די פארטער-פענסטערס פון דער סאוויעטישער אמבאסאדע פערהאקט געווארען די לאדענס און אויף דער טיר איז אויסגעהאנגען געווארען א מעלדונג, אז קיין שום אינטערעסאנטען וועלען במשך פון גאנצען טאג נישט אנגענומען ווערען.

די פוילישע מאכט האט נישט געוואוסט וועגען ראזענגאלצ׳ס אנקומען קיין ווארשא.

ווי מיר דערוויסען זיך האט די סאוויעטישע באטשאפט בכלל נישט געמעלדען דער פוילישער מאכט, אז דורך ווארשא וועט דורכפאהרען דער סאוו. באטשאפטער אין לאנדאן ראזענגאלץ. צוליב דעם איז אויך אויפ׳ן וואקזאל די פאליציי-וואך נישט פערגרעסערט געווארען.

בלוט און ברויט אין אוקראינא.

צוויי בילדער־אַלבאַמען פון דעם יודישען לעבען אין דרום־רוסלאַנד.

פון דניאל טשארני.

2.

— סך־הכל 32 קרבנות אויף 20 פוי־זענד אײנוואוינער, — האָט סאָוויבקאָוו איניש דערקלערט און דערביי געגעבען אַ התראה צו די מאָזירער יודען, אַז „אויב מען וועט נישט אַרויסגעבען די קאָמוניסטען און אַזעלכע וועלען זיך געפינען אין מאָזיר, וועט מען זיך גרוי־זאַם אָפּרעכענען."

און סאָוויבקאָוו האָט געהאַלטען וואָרט. אין מאָזיר איז די גאַנצע יודישע בע־פעלקערונג, מיט איין אויסנאַהם פון'ם דאָקטאָר, צעראַבירט געוואָרען. דער־הרג'עט זענען געוואָרען 32; פערגוואַל־טיגטע איבער דריי הונדערט (!) צווי־שען זיי מיידלעך פון 12–15 יאָהר, שוואַנגערע פרויען, ווי אויך פרויען, וואָס זענען געלעגען אין קימפעט.

אַט אַזוי האָט געהאַנדעלט שוין איי־נער פון די סאַמע ציוויליזירטע באַנדי־טען, איינער וואָס האָט געהאַט חינמער זיך אַזאַ פיינע רעוואָלוציאָנערע פער־גאַנגענהייט, שוין נישט גערעדט פון דעם, וואָס ער איז אויך געוועזען איינער פון די גאַנץ באַגאַבטע רוסישע שריפט־שטעלער!

איך בין נישט אויסען נאָך אַמאָל און ווידער אַמאָל אויפצופרישען די טרוי־עריגע געשיכטע פון די יאָהרען 1918–21 זאָלען דאָס טון די פערטיידיגער פון שלום שוואַרצבאַרד. זאָלען דאָס טון אונ־זערע פובליציסטען־שרייבער און היסטאָריקער. כ'וויל נאָר מוסיף זיין, אַז דער דאָ־זיגער אַלבאָם האָט נישט געבויגט אַרויס־געשטעלט די ליפטיגע זייטען פון יע־נער תקופה, די זייטען פון קאַמף און ווידערשטאַנד מצד די יודען געגען די פאָגראָמשטשיקעס.

ווי בעקאַנט, זענען אין אַ ריי שטעט און שטעטלעך געווען אָרגאַניזירט די מחנות פון יודישער זעלבסטשוץ און אַ ריי שטעט און שטעטלעך זענען טאַקע אַ דאַנק דעם העלדישען ווידערשטאַנד פון די יודישע זעלבסטשוצלער ניצול געוואָרען פון אונטערגאַנג און אין דעם אַלבאָם זענען געגעבען געוואָ־ען סך־הכל זעקס פאָטאָגראַפיעס פון פינף זעלבסט־שוץ־אָטריאַדען (האָראָדישטש, באָהוסלאַוו, סטעבלעווע און שפּאָלע), איין פאָטאָגראַפיע פון הירש טורי—דעם נאַטשאַלניק פון דער יודישער זעלבסט־שוץ אין פעטיעוו, וועלכער איז העל־דיש אומגעקומען אויף זיין פּאָסטען אין קאַמף מיט די גריגאָריעוויצעס און איין פאָטאָגראַפיע פון דעם אוקראַינער פויער ראָמאַן פערעדעריי, וועלכער האָט אין טשודנאָוו, אַ דאַנק זיין מסירת נפש, אָפּגעראַטעוועט אַ גאַנצע שול מיט יו־דען, וואָס די גריגאָריעווצעס האָבען געוואָלט פערברענען און וועלכער איז שפּעטער אַליין אומגעקומען ביי אַ צוויישען געפעכט מיט די גריגאָריאָוו־צעס.

עס איז אָבער בעקאַנט, אַז ראָמאַן פערעדעריי איז געווען נישט דער איינ־ציגער קריסט, וואָס האָט זיך אַזוי איינ־געשטעלט פאַר די יודען און וואָס זע־נען צוגלייך מיט די יודען אומגעקומען אויף דעם פאָגראָם־פראָנט.

אויף דער אויסשטעלונג פון „אידגעז־קאָם", זומער צייט 1923, האָבען פיגו־רירט אַ סך אַנדערע פאָטאָגראַפיעס און דאָקומענטען, וואָס האָבען דערצעהלט וועגען דעם, ווי אַזוי קריסטען האָבען זיך אַמאָל איינגעשטעלט פאַר דעם האָב און גוטס, ווי אויך פאַר דעם לעבען פון זייערע יודישע שכנים און נישט איינער פון זיי האָט טאַקע בעצאָהלט מיט'ן לעבען פאַר אַזאַ מין באַרמהער־ציגקייט, שוין נישט גערעדט וועגען דער רויטער אַרמיי, וואָס האָט נישט איין יודישען ישוב אָפּגעראַטעוועט פון אַ חורבן און אַ מקום

און אַפילו רחל פייגענבערג האָט אַ סך צו דערצעהלען אין איהר נאָר־וואָס דערשינענעם „פּנקס פון אַ טויטער שטאָט" (חורבן דובאָווע) וועגען דער יודישער זעלבסטשוץ און וועגען באַרמ־הערציגע קריסטען. אָבער גראָד די דאָ־זיגע שילדערונגען, פאָטאָגראַפיעס און דאָקומענטען, וועלכע לינדערן אַ ביסעל דעם צער און דעם וועהטאָג נאָך דעם ווי מען בלעטערט דורך די אימות־מות־דיגע הונדערט צוויי און דרייסיג בילדער פון קופּעס יודישע הרוגים און די צוויי און זיבעציג בילדער פון די פער־שידענע באַנדיטען און רוצחים, גראָד די דאָזיגע נחמה־נחמו־פאָטאָגראַפיעס און בילדער זענען אַזוי ווייניג פאָרגעשטעלט אין דעם דאָזיגען שוואַרצען בוך!

דעריבער טאַקי האָב איך פון אָנהויב אַן צוגעקנעפּעלט צום אַלבאָם דעם שוואַרצען, דעם אַלבאָם דעם ראָזע־ווען פון י. ב. ריבאַק, דעם אַלבאָם „אויף די יודישער פעלדער פון אוקראַ־אינע." וועלכער זעהט אויס צו זיין אַ דירעקטער המשך און יורש פון'ם ערש־טען אַלבאָם (די פּאָגראָמען).

דער דאָזיגער אַלבאָם איז אַ רעזול־טאַט פון אַ רייזע, וואָס דער בעקאַנטער מאָלער י. ב. ריבאַק האָט דורכגעמאַכט אין יאָהר 1925 דורך די נייע ישובים פון כערסאָנער קרייז און קרים.

ער האָט פון דאָרט אַרויסגעטראָגען אַ פולל פון איינדרוקען. בילדער און טיפּען, וועלכע ער האָט פערפיקסירט אויף לייוואַנט און קאַרטאָן.

איין און צוואַנציג פון די דאָזיגע בילדער האָט ער אַרויסגעגעבען אין דער פאָרם פון אַן אַלבאָם.

די נעמען אַליין דערצעהלען שוין פון דער גרויסער איבעריכטונג, וואָס קומט פאָר ביי דער שארית הפליטה פון די יאָהרען 1918–21.

אָט האָט איהר די נעמען כאָטש פון איינציגע בילדער, ווייל די פאַרבען און די שטריכען זייערע קאָן מען מיט דער פען נישט איבערגעבען:

„פריהשטיק אין פעלד", „אַ יודישער הויף אין קרים." „אַ מיידעל מיט זאַנגען," „דאָס פאַסטוכעל," „מיט'ן טראַק־טאָר אין פעלד," „מיט אַ מאַשין — אַ מחיה," „פרייע קינדער אין פרייען פעלד," „די מרגלים," „פּאַרזיצער פון יודישען סאָוויעט" און נאָך און נאָך וואָס די קענסט פון זיי דאָס אויג נישט אָפּרייסען, ווייל ווי דער קינסטלער אַליין איז מודה אין זיין פאָרוואָרט:

„האָט זיך מיר תחילת טאַקע נישט געגלויבט אין די נסים, וואָס איך האָב מיר געגלויבט אַליין, מיט מיינע אייגע־נע אויגען זעהן, מיט מיינע הענד ממש אַ טאַפּ טון אָט דעם גייעם יודען, דעם פויער, וואָס געהט מיט גאַנג אין פעלד און האָט פערגעסען אָן זיין מסחר און קלייטעל. איך בין אַוועק אין די סטעפּעס, אויף די יודישע פעלדער. צוויי חדשים בין איך אַרומגעפאָהרען איבער די נייע יודישע דערפער אין כערסאָנער און מיליוויזקרימער קרייז. איך האָב געלעבט מיט'ן יודישען פויער, געטיילט מיט איהם זיין געלעגער, גע־געסען זיין קאַרטאָפעל מיט ברויט, צו־געקוקט ווי ער לעבט און אַרבייט, — און דער וואונדער, וואָס איז פאַר די עטליכע יאָהר געשעהן, איז פאַר מיר נתגלה געוואָרען. איך מוז מודה זיין, אַז איך בין אַהין געפאָהרען מיט גרוי־סער אונגעדולד און אומרוה, טאַקע ווייל איך האָב איהם צו־גוט געקענט, — דעם יודעל פון שטעטעל מיט זיינע „קאָמבינאַציעס."

און עס לאָזט זיך אויס, אַז דעם קינ־סטלער'ס „גרויסער אומגעדולד און אומרוה" איז פערוואַנדעלט געוואָרען אין דעם גרויסען „וואונדער," וואָס האָט זיך פאַר איהם אַנטפּלעקט.

זיין געטרייער איינגעהויקערטער קליינשטעטלדיגער יודעל מיט די „קאָמ־בינאַציעס" האָט אויסגעגלייכט דעם רוקען, האָט אויסגעשטרעקט ביידע הענד צום טראַקטאָר, האָט פערוואָרפען זיינע אויגען אויף די מיילען־ווייטע און מיילען־ברייטע יודישע פעלדער און אָנגעהויבען זינגען, ווייל „אין סטעפּ איז גוט צו זינגען, דער סטעפּ האָט ליב אַ ניגון"... טענה'ט ביי איהם איינער אַ שוואַרץ־אָפּגעברענטער יודישער קאָלאָ־ניסט.

און יודען זינגען אויף דיזעלבינע פעלדער, וואו מיט עטליכע יאָהר צו־ריק האָבען זיי „געוואַיעט" ווי פער־הצפּטע היגט אונטער'ן חלף פון דעם שונא... און יודען פעראַקערען אונזער שאַנד און ווהטאָג, וואָס האָט זיך, ווי אַ חורבן בית־שלישי אויסגעלייגט אויף די פעלדער פון אוקראַינע און ווייס־רוסלאַנד אין די יאָהרען 1918–21 און יודען רופען אָן די נייע־אויפגעקומענ־דיגע ישובים זייערע מיט די נעמען פון זייערע אומגעקומענע אַלטע היימען!

און זעען דען נישט די נייע־טאָלאַ־טשינס און נייע־פּאַגאָנמשעס די שטאַרק־סטע פערניכטונג פון אונזער געוועזע־נער שפלות און ירידה? און איז דען נישט דער אַלבאָם פון ריבאַק'ען, וואָס דעקט צו און פערשטעלט חינמער זיך נישט נאָר מיט זיין פאָרמאַט, נאָר אויך אַפילו מיט זיין אינהאַלט דעם פאָרגע־גאַנגענעם — דעם שוואַרצען אַלבאָם און פערלאַג „שול און בוך" — אַ היי־לענדיגער פּלאַסטער פאַר אונז אַלעמען? געוויס יאָ!

און נאָר אין אַזאַ פערבינדונג קאָן מען וועגען זיי ביידען דערצעהלען און נאָר אין אַזאַ פערבינדונג שרייבען זיי הריין צוויי ווייט קאַפּיטלען, וואָס איי־נער פון זיי געהערט צו „איכה" און דער צווייטער — צום „שיר השירים"...

Dr. A. Gibiański
Ordynuje w KRYNICY
od 21 maja. 671
ul. Lipowa, willa Zajler

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערן־, נאָז, האַלז־ און לונגען־קראַנקהייטען.
קאַנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפאָן 27-81
שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעמשניצע זנאַראָשער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 2—3

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעצ. פאַר לונגען־ און האַרץ־קראַנקהייטען. בעשטראַלונגען אין קינסטליכע בערג־זון.
נעמט אָן פון 3—4 נאָכמיטאָג און פון 4—5 דער לעטשניצע „וואָלקא".

Dr. St. HEINRICH
ספּעצ. פאַר קינדער־ און אינערן־קראַנקהייטען.
פּאָמאַרסקאַ 10, טעל. 47-67
עמפּפאַנגט פון 4 ביז 6 נאָכמיטאָג, אויך אין זשאַכאָוויק אין דער Willa Sokołowskiego obok dworca.

אין פלאמען פון ליבע און האס

(ראָמאַן).

(38

קאַפּיטעל 6.

נעיאָגט פון פערצווייפלונג.

דער צווייטער טאָג איז געווען זעהר אַ זוניגער, אַ ליכ־טיגער.

ווען עס איז נאָך געווען גאָר פריה איז פערלע שטילער־הייד אַרויס פון שטוב, און איז אַריין אין קיך. איהר האָט לכת־חילה שטאַרק פערוואונדערט, וואָס זי האָט דאָרט געטראָפען די טיר אָנ'אָפּען.

זי האָט זיך אָבער גלייך אַליין בערוהיגט מיט דעם גע־דאַנק, אַז זי האָט געמוזט נישט גוט פערשליסען די טיר, און זי האָט עס טאַקי אַזוי געטון, און נאָכגעקאָנטראָלירט, צי זי עפענט זיך נישט אַליין פון זיך.

איידער ס'האָט נאָך אויסגעשלאָגען זיבען אַ זייגער, איז זי שוין אַוועק צו יהודית'ן, וועלכע האָט שוין אויף איהר געוואַרט אויף דער שוועל פון לוריע'ס הויז.

אויך זי האָט זיך פערפריה אויפגעהויבען.

בכלל האָבען זיך ביידע מיידלעך די לעצטע טעג שטאַרק געענדערט, אָפּוואַרטענדיג די לעמבערגער ציימונגען, און נאָכ־פאָלגענדיג יעדער שורה, וואָס האָט בעהאַנדעלט דעם לוריע־פּראָצעס.

ווען די ציימונגען האָבען געשוויגען — האָט האָפנונג געטליעט אין זייערע הערצער... אפשר וועט מען איהם בעגנע־דיגען...

ווען פערלע איז אָנגעקומען איז יהודית אַריין צו לוריע'ס ווייב, און איהר איבערגעגעבען, אַז זי מוז צופאָהרען קיין לעמבערג.

מצרי לוריע, וועלכע איז געלעגען צו־בעט זינט דעם אַרעסט פון איהר מאַן, און וועלכע האָט, דוכט זיך אָנגעהויבען קומען צו זיך, האָט אַ פרעג געטון:

— טאָכטער'ל, וואָס דאַרפסטו דאָרט אין לעמבערג? ווילסט מיך דאָ איבערלאָזען אַליין?

— איך מוז. מאַמעשי! איך מוז צופאָהרען!

— צו־וואָס?

— איך מוז זיך זעהן מיט'ן טאַטער'ס אַדוואָקאַט.

— מיט'ן הער לאַנדוי?

— יאָ, איך וויל זיך דערוויסען, צי ס'איז נאָך דאָ עפּיס אַ האָפנונג.. אפשר וועט מען דאַרפען וואָס אונטערנעהמען... דערלויב מיר צו פאָהרען!

— נו, מילא...

אין אַ האַלבע שעה שפּעטער זענען שוין ביידע געזעסען אין וואַגאָן.

אָנקומענדיג קיין לעמבערג, זענען זיי תיכף מיט אַ דראָ־זשקע צוגעפאָהרען צום אַדוואָקאַט.

יענער האָט זיך נישט געלאָזט לאַנג וואַרטען, און, ווען ער איז אַרויס צו זיי אין קאַבינעט, האָט ער יהודית'ן גלייך דערקענט, און זעהר האַרציג בעגריסט.

— וואָס איז געשעהן? — האָט ער בעאומרוהיגט אַ פרעג געטון — וואָס?.. שוין אַ סוף?..

— צום גליק, נאָך נישט! דאָס וואָלט דאָך געווען שרעק־ליך, ווען מיר וואָלטען געהאַט פערשפּעטיגט! — האָט יהודית אויסגערופען — מיין אַרימער טאַטער! מיר האָבען אָבער נאָך אַ פּאָר טעג צייט, און איהר, ד"ר לאַנדוי, וועט דאָך אונז העלפען ראַטעווען מיין פאָטער?!

— העלפען איהם ראַטעווען? מיינע טייערע, וואָס קאָן איך אייך דאָ טון? איך ווייס, אַז עס דאַרף געשעהן אַ מורא'דיגע עולה, און איך קאָן זיך נישט אַנ'עצה געבען! איך האָב עס בשום אופן נישט געוואָלט דערלאָזען — זיך ענטקעגענגעשטעלט מיט אַלע מיינע כוחות, ווייל איך בין דאָך געווען צום־מעהרסטען איבערצייגט, אַז לוריע איז אונשולדיג... איך בין אָבער מיין איבערצייגונג נישט געווען בכוח אַריינצוזעהן אין די געשוואָ־רענע ריכטער.

ער איז געבליבען אַ ווילע שווייגען, ווי דערמאָהנענדיג זיך אין עפּיס, און צוגעגעבען מיט אַ שוואַרצען זיפץ:

— ס'איז געווען אַ מאָמענט, ווען איך האָב געהאַט אַ שטיקעל האָפנונג: מיר האָט זיך אויסגעדוכט, אַז מיינע אייגענע אַרגומענטען האָבען געטראָפען אין ציל. בפרט האָט זיך מיר אויסגעוויזען, אַז אייגעם — דעם עלטסטען פון די געשוואָרענע, דרייוויצ'ן האָבען מיינע בעווייזען ספּעציעל גערירט, און ער איז מעהר פון אַלע געווען איבערצייגט פון מיין קליענטס גורל. אַזוי האָט זיך מיר, ווענינסטענס, אויסגעדוכט. ער האָט עטליכע מאָל זיך געווישט דעם שוויס פון שטערן, פונקט ווי עס וואָלט איהם געפּייניגט אַ געדאַנק, וואָס ער משפּט אַנ'אומשול־דיגען מענשען. דערנאָך, ווען ער האָט געלייענט דעם אורטייל איז ער געווען אַזוי צומ־שם... אָבער, ניין! אַפילו ער האָט זיך נישט געלאָזט איבערצייגען, און אַלע האָבען אָנערקענט אייער פאָטער פאַר שולדיג.

יהודית און פערלע האָבען זיך צוגעהערט צום אַדוואָקאַטס רייד מיט אָפּגעהאַלטענעם אָטעם.

פּלוצים האָט יהודית אָנגענומען דעם אַדוואָקאַט פאַר'ן האַנד, און היציג אויסגערופען:

— צי ווילט איהר, הער דאָקטאָר, איך זאָל אייך זאָגען, פאַרוואָס דער מענש, אָט דער דרייוויץ, דער עלטסטער פון די געשוואָרענע, איז געווען ספּעציעל גערירט און צומישט אין טאָג פון'ם אורטייל, פאַרוואָס ער האָט איינגעגעבען געציטערט לייענענדיג דעם פּסק?

— וואָס רעדט איהר, פרײלין? איך פערשטעה נישט!

— איהר זענט דאָך איבערצייגט, אַז לוריע איז אומשולדיג?

— נאָך מעהר, חי איבערצייגט.

— נו, אויב אַזוי וועל איך אייך אָנרופען דעם נאָמען פון מערדער, פון אמת'ן מערדער...

— איהר קענט איהם?

— יאָ! איהר האָט דעם נאָמען נאָר־וואָס אָנגערופען...

— דרייוויץ?..

— יאָ!.. דרייוויץ!..

— וואָס פאַר אַ בעווייז האָט איהר?

— דער קרבן פון פערברעכען איז אַליין עדות — דער הער לעווענטאַל.

— ווי נאָט איז אייך ליב, דערקלעהרט מיר, וועגען וואָס האַנדעלט זיך? — איז דער אַדוואָקאַט לאַנדוי אויפגעשפּרונגען.

(פאָרטזעצונג קומט).

„אזאזעל"

מארגן, איבערמארגען אין כא־ליש, און שבת־הידער אין לאדז

די שטאט קאליש האט זיך פארגעזעגנט מיט דער לאדזשער טעאטער־טרופע, וועלכע האט געגעבן אין קאליש עטלעכע פארשטעלונגען פון „אזאזעל", און האט באשלאסן איינצולאדן אונזער „אזאזעל" אויף צוויי פארשטעלונגען, היינט דאנערשטאג און מארגן פרייטאג.

שבת 4 נאכמיטאג גייט צו ביליגע פרייזן א פארשטעלונג פון ערשטן, צווייטן, דריטן און פערטן פראגראם. אין אווענט – דאס נייע פינפטע פראגראם.

חברה „דיסקאנטערען".

פאליציי ארעסטירט די פערדעכטיגע לײט.

(:) לעצטענס האבען אין לאדז ווידער אנגעהויבען „ארבייטען" חברת וועקסל־אפעריסטען, וועלכע שטעלען זיך פאר אלס דיסקאנטערען, נעהמען וועקסלען און – ווייזען שפעטער א פייג.

אין משך פון די לעצטע טעג האט דער לאדזער אויספארשונגס־אמט דער האלטען איינינע אנקלאגעס אויף אזעל־כע „דיסקאנטערען", וועלכע זיינען ארעסטירט געווארען.

נעכטען האט דער לאדזער אויספאר־שונגס־אמט ארעסטירט א געוויסען שלמה געליבטער, (פאנסקא 7), וועלכער האט ביים ראדאגאשטשער איינוואוינער רו־דאלף ראזנער גענומען וועקסלען אויף עטליכע הונדערט זלאטעס צו דיסקאנ־טירען און – נישט געגעבען קיין גראשען געלד.

Zapisujcie się
na członków Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

נייע שאצערס.

(פ) אין צוזאמענהאנג מיט דעם, וואס ס'דארפען איצט בעשטימט ווערען נייע מיטגלידער פאר די 72 שאצונגס־קאמי־סיעס פון די 12 פינאנץ־אמטען, האט די פינאנץ־קאמער זיך געווענדעט צום מאגיסטראט מיט א בריף. אינ'ם דאזי־גען בריף ווערט געבעטען, אז די מיט־גלידער פון די שאצונגס־קאמיסיעס, וואס דארפען געוועהלט ווערען דורכ'ן שטאט־ראט זאלען זיין פון פארשידענע קריי־זען און זאלען וואוינען אינ'ם ראיאן פונ'ם זעלבען פינאנץ־אמט, וואו זיי ווע־לען זיין בעשטימט.

אין פאל ווען דער שטאט־ראט וועט פונאנדערגעלאזט ווערען, איידער עס וועלען פאר־קומען די וואהלען צו די שאצונגס־קאמיסיעס, וועט די וואהלען אדורכפיהרען דער מאגיסטראט.

* * *

אין קליינהענדלער־פעראיין (זאוואד־זקא 5) איז פארגעקומען א בעראטונג פון די קליינהענדלער־פעראיינען. ס'איז בעשלאסען געווארען צו די שאצונגס־קאמיסיעס ארויסצושטעלען אן איינענע קאנדידאטען־ליסטע.

צו אלע, וועלכע עסען!

ס איז נישט פארהאן קיין מענשען, וועלכער זאל נישט געהן האבען קיין שווייצער־קעז, הערינג סאלאטקע א. א. וו. ווי אויך שארפע געטראנקען. ליידער, מוזען די מענשען רעזיגנירען פון פארגע־ניגען צו עסען די דערמאהנטע מאכלים צוליב דעם נישט אנגענעהמען ריח, וועלכע פיהלט זיך פונ'ם מויל נאכ'ן עסען. אלע מאכלים בכלל, אהן אויסנאהם, לאזען איבער דעם קאנסומענט, צוליב'ן זיין פוילען און צופאלענקייט, ברעקלעך עסען צווישען די ציינער, וועלכע גיבען ארויס דעמזעלבען אונ־אנגענעהמען ריח, הגם אזוי קלענער.

דאס איינציגע מיטעל, וועלכעס בעזייטיגט דעם שלעכטען געשמאק און ריח פון מויל איז

FERMENTINA

מיט וועלכען מ'דארף שווענקען דאס מויל נאך יעדען עסען.

„פערמענטינא" קאנסערווירט די ציינער, פארשטארקט די יאסלעס, בעזייטיגט דעם שלעכטען ריח פון מויל און מאכט אנגענעהם דעם אטעם.

הויפט־סקלאד אויף פוילען: ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5

צו בעקומען אין אלע אפטייקען, אפטייק־סקלאדען און פערפומעריע־געשעפטען. פרייז 2.75 זל. פער שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דארף מען זיך ווענדען צום הויפט־סקלאד אויף פוילען. פאר קונים פון דער פראווינץ ווערט ארויסגעשיקט נאכ'ן בעקומען פאראויס 3 זל. אדער 3.50 אויף א נאכנאהמע. 6181 היט זיך פאר פעלשונגען!

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויה איינענער רעכנונג ווערט געזוכט.

א גרונד־שטיק

אויף וויערזשבאווא־גאס 22 איז פון זאפארט צו פער־קויפען אויף גינסטיגע בעדינגונגען. צו ער־פאהרען ביי A.BALLE

786 **Wierzbowa 22**

Dr. med.
BRAUN
פאלודניאווא 28
טעלעפאן 40-26
ספעציעל־ארצט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע. בעהאנדלונג מיט קווארץ־ליכט (האר־אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אוונט

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר און וועגערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע, רענטגענ־שטראהלען און קווארץ־ליכט, עלעקטרא־טעראפיע.
נעמט אן פון 6—9 אין אוונט.

צאהן־ארצט
S. LIBERMAN
Konstantyn. 46
נעהמט אן פון 8–10 פריה און פון 4–8 אוונט.

Dr. med.
A. MAZUR
נארוטאוויטש (רזעגנא) 44
אויערען און האלז קראנקהייטען שטימע און שפראך־פעהלערן (שטאמלען א.ז.וו.) נעמט אן פון 12—2 און פון 6³⁰—8 אוו.

Pachnąca i delikatną

jest każda piękna bielizna tylko wtedy, jeśli nie używa się żadnych nieznanych i niewypróbowanych środków do prania, kupując z zasady jedynie pewne i pierwszorzędne „Mydło Kołłontay z pralką". Prać „mydłem Kołłontay" to prawdziwa radość. Wszystkie dzielne gospodynie zachwycone są jego jasną barwą, silną pianą i miłym zapachem. Prosimy kupować tylko „mydło Kołłontay"

Mydło
KOŁŁONTAY
z pralką

1845 גענעראל־פערטרעטער אויף לאדז:
S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek.

היינט און פאלגענדע טעג!

דער קליינער קאפראל
(Mały Kapral)
אדער „נאפאלעאנ'ס קאריערע"

יעסטע און מאדערנע שייטלען

ווי אויך פאלקעס און האלבע פאלקעס פון פרימא אן אימאליעגער האר, גוטע אויסארבייטונג, רעעלע בעהאנדלונג, בעקומט מען קאמיענא 5, 2־טען הויף לעצטען איינגאנג, 2. שטאק ביי פארזשעצקי.

רעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אפען פון 9 פריה ביז 7 אוונט

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן־קר.	4—3
ד"ר הערשענער	קינדער־קראנקהייטען	12-9½ 5—4
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	1–11
ד"ר לובימאש	הויט־און געשלעכט קר.	2—12
ד"ר שמירנפעלד	נערוען און מאגנקר.	3—1
ד"ר גאלדבלאט	אויגען־קראנקהייטען	[illegible]–12.30
ד"ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה	1 –
ד"ר בערגמאן	פרויען און געבורט־הילף	4—3

קאנזילג־סערוויס, שפר ך־שפריצונגען ווי שמעלען א. ז. וו. [illegible] קינסטליכע בערג־און־מעשארעהלונג אפע־שפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — וויזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אורין פלעגמע און בלוט. 2120

איגמפונגען נעגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגענאלאגישער קאבינעט
עס נעהמען אן:

ד"ר ווילבערשטיין	צאהן־ארצט	2—10 נ"מ.
ד"ר לאזשינסקא סמאראגאלסקא	צאהן־ארצט	7—3

קינסטליכע ציינער, קראנען, בריקען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

רעטשניצע פון ערצטליך־דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראכאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	11-10 2 [illegible] 7½–6½
ד"ר רוזשאנער	הויט־און געשלעכט־קר.	11—10 2—1
ד"ר גאלדשטיין־פלאק	אויגען־קראנקהייטען	2–1
ד"ר יוכמאן	נערוען־קראנקהייטען	2—12
ד"ר ראבינאוויטש	קינדער־קראנקהייטען	12-10 4-5
ד"ר פאפירני	פרויען־און געבורט־הילף	11½-1 5-6
ד"ר סאנטאר	כירורגישע קראנקהייטען	4 5 און 1-2
ד"ר וויינבערג	אינערליכע הערץ לונגען־קר.	1-11 7-5½
ד"ר סמאָטעל	רענטגען	2-12 4-6
א. גראדזשמאטיק	צאהן־ארצט	7—3
ג. ראזעס	צאהן־ארצט	2—9

צאהן־פאמבירונג, בעלייכטונגען, קראנען, שמעקען, א א. וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

רענטגען־אינסטיטוט

היילונג פון הויט־קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונג, קווארץ־לאמפע, דיאטערמיע, לעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר שוועסטער.

אפענער נעגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

היינט איז דער שמועס

ד"ר י. אינפעלד

וואוינט איצט אויף
42 נאוואַרניאַ 42

אבאנעמענטס־פרייז: אין לאדז: א חודש — 5 זלאטעס, — אויף דער פראווינץ: א חודש 6 זלאטעס, אין אויסלאנד מיט 50 פראצענט מייערער. — פאר'ן אבאנעמענט אין טערמין פון די אבאנעמענטס איז די רעדאקציע נישט פאראנטווארטליך די אדמיניסטראציע און אויך פאר בריוועלעך.

אנאנסען־פרייזן: פאר'ן מעטער 15 גראשען, פריוואט 20 גראשען, אין מעטער 40 גר., פריוואט 60 גראשען, נאכ'ן מעטער 10 גראשען, פרייוואט 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פראצענט מייערער, אויפ'ן דער שטאט — 50 פראצענט מייערער.

OGŁOSZENIE.

985 Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 r. „O regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen" (Dz. U. Rz. P. Nr. 18, poz. 101) na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. Rz. P. Nr. 91, poz. 527), oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi Nr. 355 z dn. 16 kwietnia 1926 r. niniejszem podaję do publicznej wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 554 z dn. 7 czerwca 1927 r. zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso wołowe za 1 klg.

w hurcie:

wołowina	normalna	I gat.	zł. 2.57,25
„	„	II „	„ 2.10
„	koszerna	I gat.	„ 3.34
„	„	II „	„ 2.84

w detalu:

wołowina	normalna	I gat.	zł. 2.95
„	„	II „	„ 2.42
„	koszerna	I gat.	„ 4.00
„	„	II „	„ 3.40

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz.U.R.P. Nr. 91, poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku – **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10 tysięcy złotych,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych. 880

Łódź, dnia 8 czerwca 1927 r.

Wice-Prezydent m. Łodzi (-) W. GROSZKOWSKI

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i drukiem „Najer Folksblat", Piotrkowska 86.